

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ 0513.11501/0127

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ต.ป.ณ. 1104 ปทผ.
เกษตรศาสตร์ เขตจตุจักร
กรุงเทพฯ 10903

19 มกราคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน

ด้วยนายธนายุส ธนธิตี นิสิตปริญญาเอก สาขาอาชีวศึกษา ภาควิชาศึกษา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้ทำดุษฎีนิพนธ์เรื่อง “รูปแบบการฝึกทักษะวิชาชีพสำหรับคนพิการทางกาย” ภายใต้การควบคุมของ

1. รองศาสตราจารย์ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล, Ph.D.	ประธาน
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสงค์ ดันพิชัย, Ph.D.	กรรมการสาขาวิชาเอก
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพย์วัลย์ สุรินยา, Ph.D.	กรรมการสาขาวิชาการอง

ในการทำดุษฎีนิพนธ์ครั้งนี้ บัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญ ในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการทำดุษฎีนิพนธ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาประกอบการเรียบเรียงดุษฎีนิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่ นายธนายุส ธนธิตี และขอขอบคุณมา ณ ที่นี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิบูลย์ จงรัตนเมธิกุล)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2942-8445-50

โทรสาร 0-29428445 ต่อ 210

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำดัชนีพนธ์

ที่ ศธ 0513.11501/0127

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ตู้ ป.ณ. 1104 ปทผ.
เกษตรศาสตร์ เขตจตุจักร
กรุงเทพฯ 10903

10 มีนาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำดัชนีนิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการ.....

ด้วยนายธนาสุส ธนธิตี นิสิตปริญญาเอก สาขาอาชีวศึกษา ภาควิชาชีวศึกษา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้ทำดัชนีนิพนธ์เรื่อง “รูปแบบการฝึกทักษะวิชาชีพสำหรับคนพิการทางกาย” ภายใต้การควบคุมของ

1. รองศาสตราจารย์ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล, Ph.D.	ประธาน
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสงค์ ดันพิชัย, Ph.D.	กรรมการสาขาวิชาเอก
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพย์วัลย์ สุรินยา, Ph.D.	กรรมการสาขาวิชารอง

ในการทำดัชนีนิพนธ์ครั้งนี้ จำเป็นต้องใช้ข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาประกอบการเรียบเรียงดัชนีนิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่ นายธนาสุส ธนธิตี และขอขอบคุณมา ณ ที่นี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ อุตตะนันท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2942-8445-50

โทรสาร 0-29428445 ต่อ 210

ที่ ศธ 0513.11501/1135

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ต.ป.ณ. 1104 ปทพ.
เกษตรศาสตร์ เขตจตุจักร
กรุงเทพฯ 10903

23 สิงหาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ขยายระยะเวลาเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำดัชนีนิพนธ์

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตามที่บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้มีหนังสือขออนุมัติให้ นายธนาญส ธานี นิสิตปริญญาเอก สาขาอาชีวศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามและการ สัมภาษณ์ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ จำนวน 8 แห่ง เพื่อนำข้อมูลไปประกอบการเรียบเรียงดัชนีนิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการฝึกทักษะวิชาชีพสำหรับคนพิการทางกาย” โดยนิสิตเป็นผู้ประสานการเก็บข้อมูล โดยตรงกับหน่วยงานดังกล่าว ตั้งแต่เดือนเมษายน – กรกฎาคม 2547 นั้น

ในการทำดัชนีนิพนธ์ดังกล่าว นิสิตมีความจำเป็นต้องขยายระยะเวลาการเก็บ รวบรวมข้อมูล จึงขอความอนุเคราะห์ขยายเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลของนิสิต ตั้งแต่เดือนสิงหาคม – พฤศจิกายน 2547

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่ นายธนาญส ธานี และขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์วินัย อาจคงหาญ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 0-2942-8445-50
โทรสาร 0-29428445 ต่อ 210

ภาคผนวก ค
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

1. ศาสตราจารย์ ดร. ผดุง อารยะวิญญู	ภาควิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ศาสตราจารย์ นายแพทย์พนพิศ อมาตยกุล	มหาวิทยาลัยมหิดล เลขานุการมูลนิธิราชสุดา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดารณี ศักดิ์ศิริผล	ภาควิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. อาจารย์อรุณี ลิ้มมณี*	วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล
5. คุณสุภรธรรม มงคลสวัสดิ์*	อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พญา ชลบุรี
6. คุณสุนีย์ สายสุพัฒน์ผล	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริม และพิทักษ์คนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์

* ผู้พิการทางกาย

ภาคผนวก ง

กำหนดการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกอาจารย์และผู้เรียน

ตารางผนวกที่ 1 กำหนดการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกอาจารย์และนักเรียน

วัน/เดือน/ปี	สถานที่	สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง
20 มีนาคม 2547	ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพพหุชาดฝน จังหวัดเชียงใหม่	อาจารย์ผู้สอน สาขาอุตสาหกรรม 1 คน สาขาพาณิชยกรรม 1 คน สาขาคหกรรม 2 คน สาขาศิลปกรรม 2 คน ผู้เรียน สาขาพาณิชยกรรม 1 คน สาขาคหกรรม 2 คน สาขาศิลปกรรม 1 คน
22 พฤศจิกายน 2547	ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ	อาจารย์ผู้สอน สาขาอุตสาหกรรม 1 คน สาขาพาณิชยกรรม 2 คน สาขาคหกรรม 2 คน สาขาศิลปกรรม 2 คน ผู้เรียน สาขาอุตสาหกรรม 1 คน สาขาพาณิชยกรรม 1 คน สาขาคหกรรม 1 คน สาขาศิลปกรรม 2 คน
24 พฤศจิกายน 2547	ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น	อาจารย์ผู้สอน สาขาอุตสาหกรรม 1 คน สาขาพาณิชยกรรม 1 คน ผู้เรียน สาขาอุตสาหกรรม 1 คน สาขาพาณิชยกรรม 1 คน
12 ธันวาคม 2547	องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก จังหวัดกรุงเทพมหานคร	อาจารย์ผู้สอน สาขาอุตสาหกรรม 1 คน ผู้เรียน สาขาอุตสาหกรรม 1 คน

ภาคผนวก จ

โครงการประชุมระดมความคิดเชิงวิพากษ์
เรื่อง รูปแบบการฝึกวิชาชีพที่เหมาะสมกับคนพิการทางกาย

โครงการประชุมระดมความคิดเชิงวิพากษ์ เรื่อง รูปแบบการฝึกวิชาชีพที่เหมาะสมกับคนพิการทางกาย

*****

1. หลักการและเหตุผล

ทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญที่สุดของประเทศมีบทบาทต่อการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545 – 2549 รวมทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาฉบับปี พ.ศ. 2542 นั้น เน้นพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งความรู้ อันเป็นเงื่อนไขสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ โดยใช้ความรู้ที่ได้จากการศึกษารูปแบบต่าง ๆ เป็นตัวผลักดันระบบเศรษฐกิจ และให้โอกาสคนไทยทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกันที่จะเรียนรู้และฝึกอบรมได้ตลอดชีวิต และมีปัญญาเป็นทุนไว้สร้างงานและสร้างรายได้

จากการที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลตระหนักถึงสิทธิของคนไทยทุกคน โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ซึ่งคนพิการถือเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ด้อยโอกาสและขาดความเสมอภาคทางสังคม ถูกสังคมมองว่าเป็นภาระไม่สามารถพึ่งพิงตนเองได้อันเป็นผลมาจากอคติของสังคมที่มีต่อสภาพร่างกาย ดังนั้นภาครัฐและเอกชนจึงมีความมุ่งหวังที่จะพัฒนาคุณภาพคนพิการให้สามารถพึ่งพิงตนเองได้เพื่อเป็นการลดภาระทางสังคม การที่จะพัฒนาคนพิการให้สามารถพึ่งพิงตนเองได้อย่างแท้จริงนั้น นอกจากการให้การศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว การส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกวิชาชีพให้คนพิการยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ เพราะหากคนพิการยังไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้แล้ว ก็ยังไม่สามารถสรุปได้ว่าคนพิการสามารถพึ่งพิงตนเองได้ และยังคงเป็นภาระให้กับสังคมอยู่ ด้วยเหตุผลดังกล่าวคณะศิลปศาสตร์ร่วมกับวิทยาลัยราชสุดา จึงจัดประชุมระดมความคิดเชิงวิพากษ์ เรื่อง รูปแบบการฝึกวิชาชีพที่เหมาะสมกับคนพิการทางกายขึ้นเพื่อบูรณาการความรู้ที่ได้จากการประชุมมาสังเคราะห์เป็นรูปแบบการฝึกวิชาชีพที่เป็นแม่แบบ สำหรับหน่วยงาน องค์กร และศูนย์ที่มีการฝึกวิชาชีพให้คนพิการทางกาย สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในการฝึกวิชาชีพให้คนพิการมากที่สุด เพื่อสนองตอบนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งส่งเสริมการฝึกวิชาชีพคนพิการเพื่อให้สามารถพึ่งพิงตนเองได้ต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการฝึกวิชาชีพที่เหมาะสมกับคนพิการทางกายที่ได้จากการศึกษาวิจัย และแนวทางการขยายผลการนำรูปแบบดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาการฝึกวิชาชีพในหน่วยงาน องค์กร และศูนย์ที่มีการฝึกวิชาชีพให้คนพิการทางกาย

3. วิธีดำเนินการ

- 1) ผู้วิจัยนำเสนอรูปแบบการฝึกวิชาชีพที่เหมาะสมกับคนพิการทางกาย ที่ได้จากการศึกษาวิจัย
- 2) ผู้เข้าร่วมประชุมแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ
- 3) สรุป ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากที่ประชุม

4. วัน เวลา และสถานที่ประชุม

วันอังคารที่ 9 สิงหาคม 2548 ณ ห้องประชุม วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล

5. ผู้เข้าร่วมประชุม

ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาพิเศษ การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางการแพทย์ การฝึกวิชาชีพคนพิการ และนักวิชาการทั่วไปทางด้านสังคมศาสตร์

6. ผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน

คณะศิลปศาสตร์ ร่วมกับวิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนา ปรับปรุง เพื่อให้ได้รูปแบบการฝึกวิชาชีพที่เหมาะสมกับคนพิการทางกาย และจะเป็นแนวทางการขยายผลการนำรูปแบบกลางดังกล่าวไปใช้พัฒนาการฝึกวิชาชีพคนพิการทางกายต่อไป

8. งบประมาณ

จากเงินรายได้คณะศิลปศาสตร์

*****

กำหนดการประชุมระดมความคิดเชิงวิพากษ์
เรื่อง รูปแบบการฝึกวิชาชีพที่เหมาะสมกับคนพิการทางกาย
วันอังคารที่ 9 สิงหาคม 2548 เวลา 9.00-12.00
ณ ห้องประชุม วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล

*****

9.00 – 9.30 น.	ลงทะเบียน
9.30 – 9.45 น.	กล่าวต้อนรับและเปิดการประชุม โดย อาจารย์จิตประภา ศรีอ่อน ผู้อำนวยการวิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล
9.45 – 10.15 น.	นำเสนอผลการวิจัยรูปแบบการฝึกวิชาชีพที่เหมาะสมกับคนพิการทางกาย โดย อาจารย์ธนายุส ธนธิติ อาจารย์ประจำ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
10.15 – 10.30 น.	รับประทานอาหารว่าง
10.30 – 11.30 น.	อภิปรายรูปแบบการฝึกวิชาชีพที่เหมาะสมกับคนพิการทางกาย ดำเนินการอภิปราย โดย อาจารย์ อรุณี ลิ้มมณี อาจารย์ประจำ วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล
11.30 – 12.00 น.	สรุปข้อวิพากษ์และข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมประชุม โดยอาจารย์ อรุณี ลิ้มมณี
12.00 น.	ปิดการประชุม ร่วมรับประทานอาหารกลางวัน

*****

ภาคผนวก จ
ประเด็นการวิพากษ์
เรื่อง รูปแบบการฝึกวิชาชีพที่เหมาะสมกับคนพิการทางกาย

ประเด็นการวิพากษ์

เรื่อง รูปแบบการฝึกวิชาชีพที่เหมาะสมกับคนพิการทางกาย

*****

จุดประสงค์การประชุมนี้ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการฝึกวิชาชีพที่เหมาะสมกับคนพิการทางกาย ในประเด็น

1. รูปแบบการฝึกวิชาชีพที่เหมาะสมกับคนพิการทางกายที่นำเสนอ มีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใดในการนำไปใช้ในศูนย์ที่มีการฝึกวิชาชีพให้คนพิการทางกาย มีส่วนใดที่ควรแก้ไขปรับปรุง และปรับปรุงอย่างไร ซึ่งรูปแบบการฝึกวิชาชีพที่เหมาะสมกับคนพิการทางกาย มีองค์ประกอบ 6 ส่วน คือ

- บริบทด้านผู้สอน
- บริบทด้านผู้เรียน
- บริบทด้านกระบวนการจัดการฝึกวิชาชีพ
- บริบทด้านการจัดสภาพแวดล้อมในการฝึกวิชาชีพ
- บริบทด้านการประเมินผลการฝึกวิชาชีพ
- บริบทด้านการประกันคุณภาพการฝึกวิชาชีพ

รายละเอียดในเอกสารแนบ

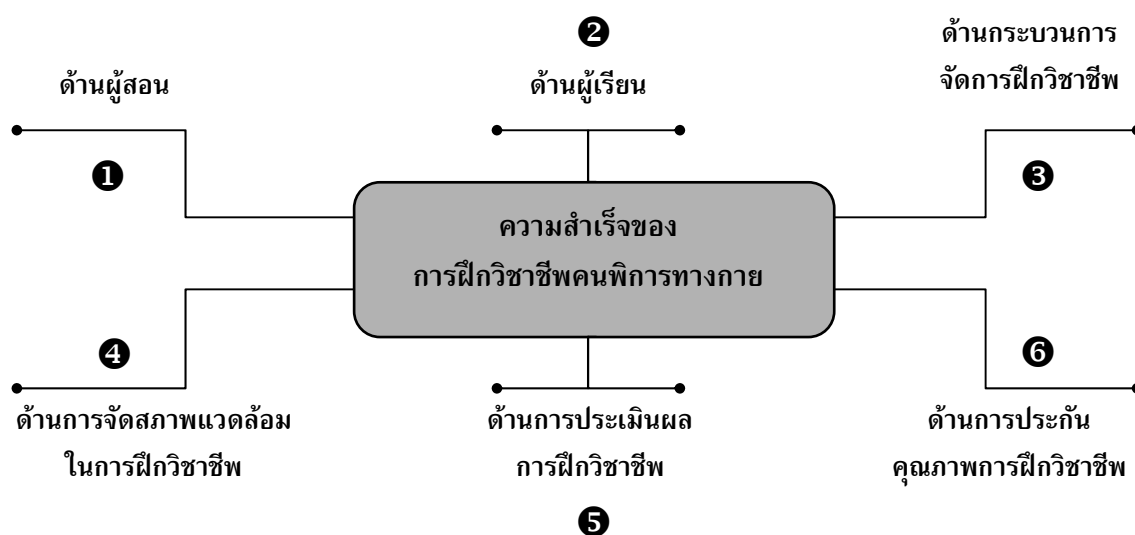
2. ข้อเสนอแนะแนวทางการขยายผลการนำรูปแบบดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาการฝึกวิชาชีพในหน่วยงาน องค์กร และศูนย์ที่มีการฝึกวิชาชีพให้คนพิการทางกาย

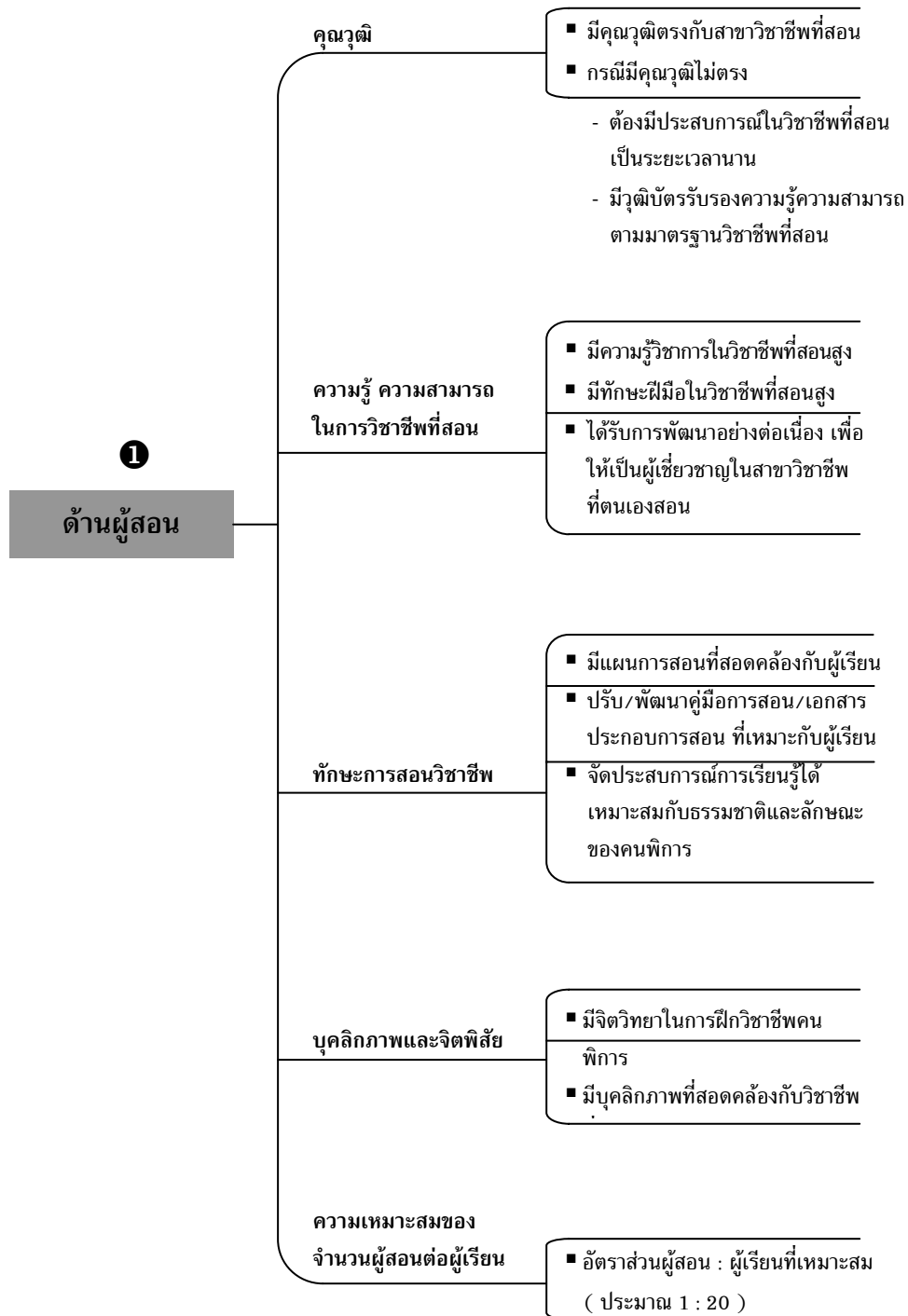
*****

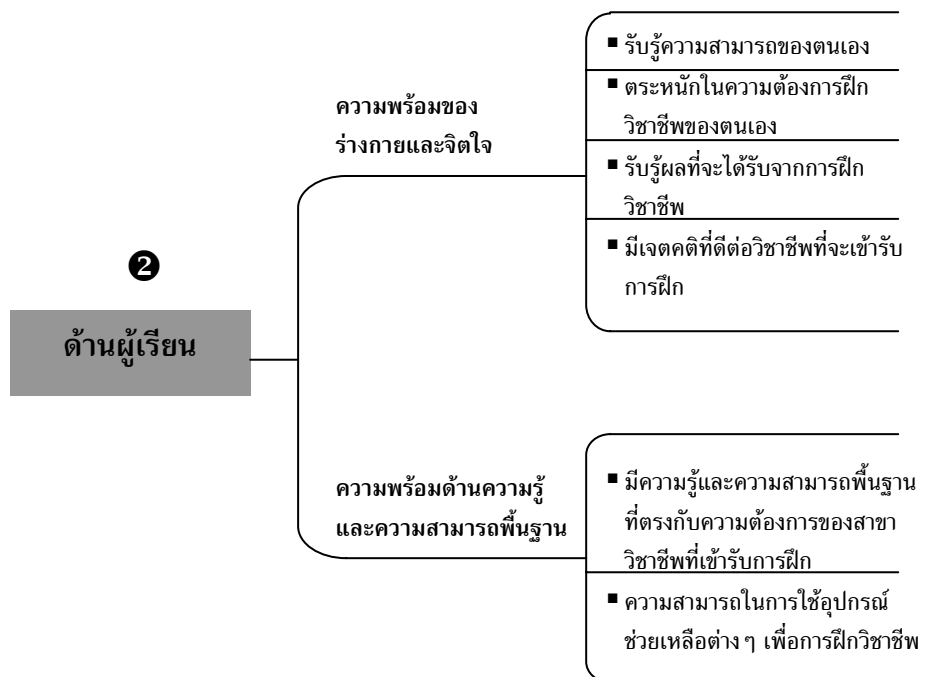
ร่างรูปแบบการฝึกวิชาชีพคนพิการทางกาย (Tentative Training Model)

รูปแบบการฝึกวิชาชีพคนพิการทางกาย มีองค์ประกอบ 6 ส่วน คือ

1. ด้านผู้สอน
2. ด้านผู้เรียน
3. ด้านกระบวนการจัดการฝึกวิชาชีพ
4. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในการฝึกวิชาชีพ
5. ด้านการประเมินผลการฝึกวิชาชีพ
6. ด้านการประกันคุณภาพการฝึกวิชาชีพ

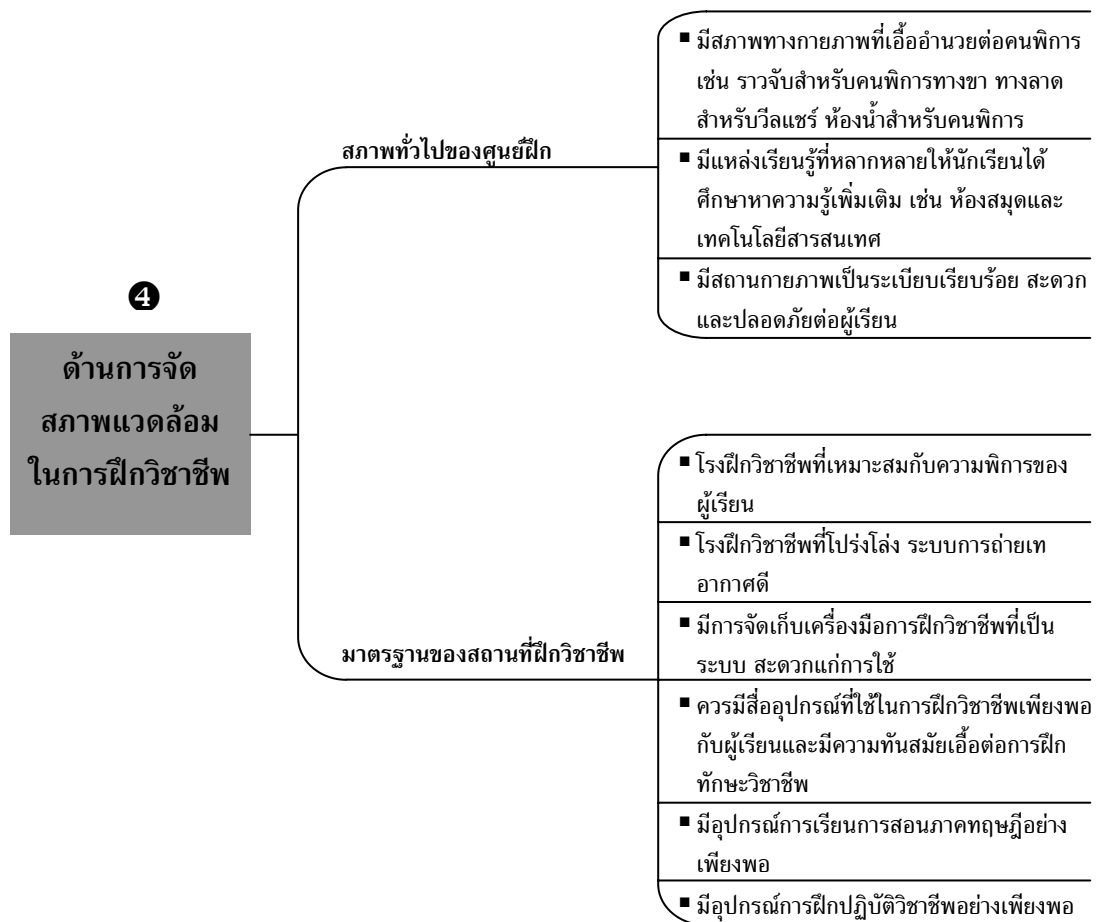

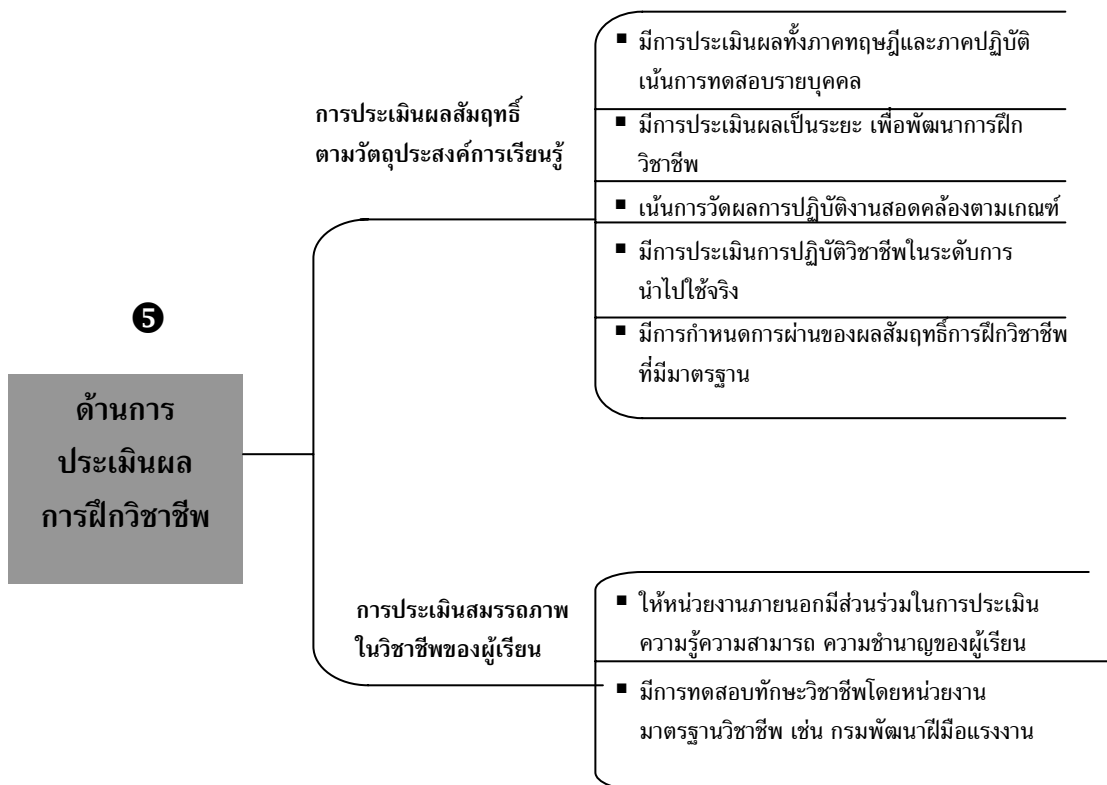

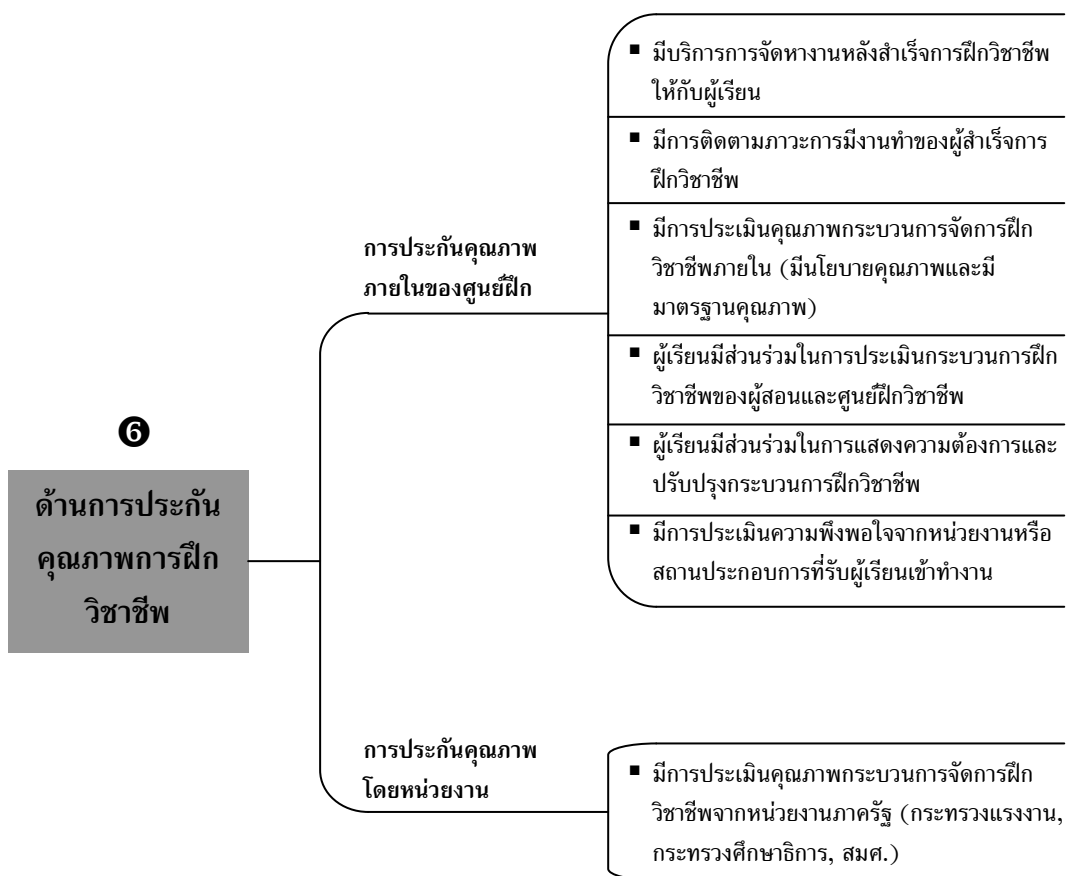
๓

**ด้านกระบวนการ
จัดการฝึก
วิชาชีพ**

การเตรียมความพร้อม ก่อนการฝึกวิชาชีพ	■ มีการประเมินผลความเหมาะสมด้านร่างกายและสภาพจิตใจของผู้เรียนกับวิชาชีพที่เข้ารับการฝึก (อาจมีการทดลองเรียน) ■ มีการกำหนดความรู้พื้นฐานที่เหมาะสมกับวิชาชีพต่าง ๆ ก่อนเข้ารับการฝึกวิชาชีพ ■ มีกิจกรรมเตรียมความพร้อมของร่างกายและจิตใจแก่ผู้ผ่านการประเมินความเหมาะสม ■ มีการเตรียมความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวิชาชีพที่เหมาะสม				
หลักสูตรและเนื้อหา	■ หลักสูตรวิชาชีพมีความทันสมัยกับโลกอาชีพปัจจุบัน และเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ■ ระยะเวลาของหลักสูตรต้องเพียงพอให้ผู้เรียนฝึกความชำนาญด้านทักษะวิชาชีพ ■ มีวิชาสร้างเสริมทักษะชีวิต ■ มีเนื้อหาวิชาที่ทันสมัยเอื้อต่อการประยุกต์ใช้				
กลยุทธ์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="782 907 933 996"> แผนและ สาระการ </td><td data-bbox="933 907 1402 996"> ■ มีการกำหนดมาตรฐานด้านทักษะวิชาชีพที่อยากให้เกิดขึ้นในแต่ละสาระการเรียนรู้ </td></tr> <tr> <td data-bbox="782 996 933 1668"> กิจกรรมการฝึกวิชาชีพ </td><td data-bbox="933 996 1402 2031"> ■ มีการกำหนดลำดับความยากง่ายของเนื้อหาในหลักสูตรวิชาชีพ ■ มีการเรียนรู้แบบร่วมมือระหว่างครูกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ■ มีการเสริมแรงระหว่างการฝึกวิชาชีพ ■ มีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน ■ มีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ ■ มีการเรียนการสอนที่เป็นสหอาจารย์ ■ มีการสอนวิชาชีพภาคทฤษฎีที่มีความหลากหลาย ทั้งการบรรยาย การเรียนจากคู่มือ และเรียนจากสื่อที่เป็นของจริง ■ มีการฝึกวิชาชีพเป็นรายบุคคล โดยมีการกำหนดระยะเวลาให้ทำงานแล้วเสร็จ ■ มีการสอนทฤษฎีถึงปฏิบัติ (สอนไปทำไป) ■ มีการสอนเสริมสำหรับนักเรียนที่เรียนอ่อน ไม่ทันเพื่อน ๆ ■ มีการให้ความช่วยเหลือด้านกายภาพบำบัด ขณะฝึกวิชาชีพ ■ มีการส่งผู้เรียนไปฝึกในสถานประกอบการภายนอก ■ มีการประสานความร่วมมือด้านการฝึกวิชาชีพกับศูนย์ฝึกอื่น ๆ โดยอาจส่งผู้เรียนไปเรียนหรือเชิญอาจารย์มาสอนวิชาชีพ ■ มีการจัดตั้งศูนย์รับงานจากภายนอกมาให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติความชำนาญในวิชาชีพ </td></tr> </table>	แผนและ สาระการ	■ มีการกำหนดมาตรฐานด้านทักษะวิชาชีพที่อยากให้เกิดขึ้นในแต่ละสาระการเรียนรู้	กิจกรรมการฝึกวิชาชีพ	■ มีการกำหนดลำดับความยากง่ายของเนื้อหาในหลักสูตรวิชาชีพ ■ มีการเรียนรู้แบบร่วมมือระหว่างครูกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ■ มีการเสริมแรงระหว่างการฝึกวิชาชีพ ■ มีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน ■ มีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ ■ มีการเรียนการสอนที่เป็นสหอาจารย์ ■ มีการสอนวิชาชีพภาคทฤษฎีที่มีความหลากหลาย ทั้งการบรรยาย การเรียนจากคู่มือ และเรียนจากสื่อที่เป็นของจริง ■ มีการฝึกวิชาชีพเป็นรายบุคคล โดยมีการกำหนดระยะเวลาให้ทำงานแล้วเสร็จ ■ มีการสอนทฤษฎีถึงปฏิบัติ (สอนไปทำไป) ■ มีการสอนเสริมสำหรับนักเรียนที่เรียนอ่อน ไม่ทันเพื่อน ๆ ■ มีการให้ความช่วยเหลือด้านกายภาพบำบัด ขณะฝึกวิชาชีพ ■ มีการส่งผู้เรียนไปฝึกในสถานประกอบการภายนอก ■ มีการประสานความร่วมมือด้านการฝึกวิชาชีพกับศูนย์ฝึกอื่น ๆ โดยอาจส่งผู้เรียนไปเรียนหรือเชิญอาจารย์มาสอนวิชาชีพ ■ มีการจัดตั้งศูนย์รับงานจากภายนอกมาให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติความชำนาญในวิชาชีพ
แผนและ สาระการ	■ มีการกำหนดมาตรฐานด้านทักษะวิชาชีพที่อยากให้เกิดขึ้นในแต่ละสาระการเรียนรู้				
กิจกรรมการฝึกวิชาชีพ	■ มีการกำหนดลำดับความยากง่ายของเนื้อหาในหลักสูตรวิชาชีพ ■ มีการเรียนรู้แบบร่วมมือระหว่างครูกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ■ มีการเสริมแรงระหว่างการฝึกวิชาชีพ ■ มีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน ■ มีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ ■ มีการเรียนการสอนที่เป็นสหอาจารย์ ■ มีการสอนวิชาชีพภาคทฤษฎีที่มีความหลากหลาย ทั้งการบรรยาย การเรียนจากคู่มือ และเรียนจากสื่อที่เป็นของจริง ■ มีการฝึกวิชาชีพเป็นรายบุคคล โดยมีการกำหนดระยะเวลาให้ทำงานแล้วเสร็จ ■ มีการสอนทฤษฎีถึงปฏิบัติ (สอนไปทำไป) ■ มีการสอนเสริมสำหรับนักเรียนที่เรียนอ่อน ไม่ทันเพื่อน ๆ ■ มีการให้ความช่วยเหลือด้านกายภาพบำบัด ขณะฝึกวิชาชีพ ■ มีการส่งผู้เรียนไปฝึกในสถานประกอบการภายนอก ■ มีการประสานความร่วมมือด้านการฝึกวิชาชีพกับศูนย์ฝึกอื่น ๆ โดยอาจส่งผู้เรียนไปเรียนหรือเชิญอาจารย์มาสอนวิชาชีพ ■ มีการจัดตั้งศูนย์รับงานจากภายนอกมาให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติความชำนาญในวิชาชีพ				

ภาคผนวก ช

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเชิงวิพากษ์

ผู้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเชิงวิพากษ์

เรื่อง รูปแบบการฝึกวิชาชีพที่เหมาะสมกับคนพิการทางกาย

วันที่ 9 สิงหาคม 2548 เวลา 9.00-12.00 น.

ณ ห้องประชุมวิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดลมหาวิทยาลัยมหิดล

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน	ตำแหน่ง
1	คุณณภาพรรณ สุทธิวงศ์	สถาบันราชานุกูล	นักอาชีวบำบัด
2	คุณประเสริฐ จุฑา	สถาบันราชานุกูล	นักจิตวิทยา
3	คุณสุภลักษณ์ ชัยภานุเกียรติ	สถาบันราชานุกูล	นักวิชาการศึกษาพิเศษ
4	คุณสุธิดา จุฑามาต	สำนักส่งเสริมและ พิทักษ์คนพิการ	หัวหน้ากลุ่มสถาบันส่งเสริม และพัฒนาอาชีพคนพิการเข้า ร่วมประชุมแทนผู้อำนวยการ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คน พิการ
5	คุณพัฒน์ วัฒนสินธุ์	สำนักส่งเสริมและ พิทักษ์คนพิการ	นักสังคมสงเคราะห์
6	คุณวิจิตร แก้วเครือวัลย์	สำนักส่งเสริมและ พิทักษ์คนพิการ	นักสังคมสงเคราะห์
7	คุณวิเชียร หัสถาดล*	โรงพยาบาลศิริราช	- นายช่างเทคนิค สาขา เครื่องช่วยคนพิการเวชศาสตร์ ฟื้นฟู โรงพยาบาลศิริราช - อดีตนายกสมาคมคนพิการ แห่งประเทศไทยและประธาน ฝ่ายการแพทย์และสิ่งอำนวยความสะดวก สมาคมคนพิการ แห่งประเทศไทย - เจ้าของร้านวิเชียรอวัยวะ เทียม
8	ร้อยโทธนกฤต วิจิตรกุล*	สมาคมคนพิการ แห่งประเทศไทย	ผู้แทนสมาคมคนพิการแห่ง ประเทศไทย

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน	ตำแหน่ง
9	คุณสมศักดิ์ น้อยมีสุข*	องค์การสงเคราะห์ ทหารผ่านศึก	ช่างงานระดับ 2 หน่วยงาน สร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์และ ประณีตศิลป์
10	อาจารย์ ดร.พิมพ์า ขจร ธรรม	วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล	อาจารย์
11	อาจารย์อรุณี ลิ้มณิ*	วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล	อาจารย์
12	ผู้ช่วยศาสตราจารย์เบญจพร ศักดิ์ศิริ	วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล	อาจารย์
13	อาจารย์ธรรม จตุนาม	วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล	อาจารย์
14	อาจารย์พรพรรณ สมบูรณ์	วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล	อาจารย์
15	อาจารย์อรอนงค์ สงเจริญ	วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล	อาจารย์
16	คุณศุเมธ เลิศตรงสิน	ศูนย์เทคโนโลยี อิเล็กทรอนิกส์และ คอมพิวเตอร์ แห่งชาติ NECTEC	ผู้แทนศูนย์เทคโนโลยี อิเล็กทรอนิกส์และ คอมพิวเตอร์แห่งชาติ
17	ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิชารณ วรรณดี	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	อาจารย์
18	อาจารย์ณัฐพงศ์ จันทอยู่	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	อาจารย์
19	อาจารย์ ดร.นรินทร์ สังข์ รักษา	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	อาจารย์
20	อาจารย์ประฤดา สุริยันต์	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	อาจารย์
21	อาจารย์ยุวดี ธีรธราดล	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	อาจารย์

* หมายถึง เป็นผู้พิการทางกาย

ภาคผนวก ซ
บันทึกการประชุมระดมความคิดเชิงวิพากษ์
เรื่อง
เรื่อง รูปแบบการฝึกวิชาชีพที่เหมาะสมกับคนพิการทางกาย

การประชุมระดมความคิดเชิงวิพากษ์ เรื่อง “รูปแบบการฝึกวิชาชีพที่เหมาะสมกับคนพิการทางกาย”

เปิดประชุมเวลา 9.30 น.

อาจารย์ ดร.พิมพา ขจรธรรม เป็นผู้แทนผู้อำนวยการวิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวเปิดการประชุม เนื่องด้วยผู้อำนวยการฯ ดิตรราชการ ณ ต่างจังหวัด

การฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการมีจุดประสงค์เพื่อให้เขาสามารถพึ่งตนเองได้มีคุณค่าในสังคม ข้อสำคัญเราต้องไม่มีความรู้สึกว่าเขาพิการแต่ต้องมองว่าเขามีข้อจำกัดในบางเรื่อง และก็มีความสามารถ เช่นเดียวกับคนปกติทั่วไป ปัญหาที่เจอส่วนใหญ่ก็คือปัญหาเรื่องการศึกษาของคนพิการ แม้ว่าจะมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ปี 2542 ที่ให้โอกาสคนพิการได้เรียน แต่ในความเป็นจริงแล้วเรายังขาดองค์ความรู้เกี่ยวกับคนพิการในด้านต่าง ๆ ได้แก่ วิธีการสอนคนพิการ การใช้สื่อการเรียนการสอนและอื่น ๆ ในขณะที่รัฐบาลและเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคนพิการ กลุ่มที่เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนคือองค์กรคนพิการที่เป็นเสมือนผู้ปกครองคนพิการต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา การศึกษามีความสัมพันธ์กับการทำงาน ถ้ามีการศึกษาน้อย โอกาสในการทำงานก็น้อยตามไปด้วย ยิ่งถ้ามีข้อจำกัดด้านร่างกายยิ่งมีโอกาสในการทำงานน้อยลงไปด้วย ผู้เข้าร่วมการประชุมคงสงสัยว่าทำไมคณะศิลปศาสตร์มาทำเรื่องคนพิการ เมื่อคิดดูแล้วทุกฝ่ายมีหน้าที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคนพิการได้ทั้งนั้น ไม่เฉพาะแต่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ วิทยาลัยราชสุดา

อาจารย์อรุณี ลิ้มมณี (อาจารย์วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล)

ขอให้ทุกท่านแนะนำตัวและหน่วยงานที่สังกัดด้วยค่ะ

เมื่อเสร็จจากการแนะนำตัวแล้วจึงเริ่มนำเสนอรูปแบบการฝึกวิชาชีพที่เหมาะสมกับคนพิการทางกาย จนเมื่อนำเสนอแล้วเสร็จ อรุณี ลิ้มมณี อาจารย์ประจำวิทยาลัยราชสุดาที่ทำหน้าที่ดำเนินการอภิปราย ได้เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมทุกกลุ่มและผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ได้แสดงความคิดเห็นและได้ให้ผู้วิจัยตอบข้อซักถามของผู้เข้าร่วมประชุมกรณีข้อสงสัยหรือต้องการทราบรายละเอียดของการวิจัย ดังมีรายละเอียดการอภิปรายต่อไปนี้

อาจารย์อรุณี ลิ้มมณี (อาจารย์วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล)

จากรูปแบบการฝึกวิชาชีพที่อาจารย์ธนาฯนำเสนอ ปัญหาการฝึกวิชาชีพจริง ๆ แล้วอาจจะขาดข้อมูลหลายประการ และตัวผู้สอนวิชาชีพอาจจะขาดข้อมูลในเรื่องของเทคโนโลยี ที่จะสามารถช่วยในการทำงานของคนพิการได้ และก็เป็นอีกอย่างหนึ่งที่มีการนำเสนอในงานวิจัยก็มีเรื่องงบประมาณ บางทีเทคโนโลยีมีอยู่แต่ไม่มีเรื่องของการเผยแพร่ และบางทีค่าใช้จ่ายยังมีต้นทุนสูงอยู่ ทำให้ศูนย์ฝึกวิชาชีพอาจจะยังไม่สามารถจัดหามาได้ ปัญหาเหล่านี้ก็ทำให้ได้สะท้อนปัญหาและผู้วิจัยก็เป็นตัวกลางในการนำเสนอ และทำให้ข้อมูลมีอยู่และช่วยในการแก้ปัญหาได้

อาจารย์ธรรม์ จตุнам (อาจารย์วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล)

มันเป็นปัญหาในเชิงวิชาการ อาจจะต้องตีกรอบและมีขอบเขตที่ชัดเจนว่า คนพิการที่มาฝึกวิชาชีพ นั้นมีกายอุปกรณ์ คือขาเทียม แขนเทียมหรือเปล้า หรือวีลแชร์ แต่ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่คนพิการ ซึ่งสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่คนพิการที่จะช่วยในการประกอบวิชาชีพ อย่างเช่น อาจารย์พรพรรณ บอก เช่น ตัวตุลลัม หรือสิ่งอำนวยความสะดวกแก่คนพิการอื่นๆ ของคนพิการมันไม่มี ควรจะมีการใส่ข้อมูลที่ชัดเจน ซึ่งถ้าคนต่างประเทศได้มาเห็นอาจจะบอกว่ามันเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ ซึ่งอยากจะให้ใส่ข้อมูลที่ชัดเจน

อาจารย์ณายุส ธนिति

ศูนย์ฝึกวิชาชีพคนพิการในปัจจุบันนี้ยังขาดแคลนเครื่องมือในการฝึกอีกมาก เช่น จักรเย็บผ้า ก็ยังขาดจักรเย็บผ้าแบบดิจิทัล ซึ่งปัจจุบันยังเป็นจักรธรรมดาอยู่ และจักรเย็บผ้าอุตสาหกรรมก็ยังมีน้อยอยู่ บางแห่งก็มีการประยุกต์ใช้ เช่น คนที่พิการแขน ขา เช่น ขาขาดข้างหนึ่งก็ต้องใช้ตัวต่อเพื่อจะได้เชื่อมโยงกับขาที่พิการได้ มีการประยุกต์ใช้เพื่อทำให้สะดวกยิ่งขึ้น สามารถฝึกในวิชาชีพนั้นๆ ได้

ร้อยโทธนกฤต วิจิตรกุล (ผู้แทนสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย)

แต่จริงๆ ผู้พิการที่มาฝึกวิชาชีพ ถ้าเขาจะประกอบอาชีพ ถ้าร่างกายเขาไม่ให้ ไม่พร้อม เขาจะหาสิ่งทดแทนในการประกอบอาชีพ ซึ่งนี่ก็เป็นข้อมูลอย่างหนึ่งซึ่งผู้วิจัยควรพิจารณาด้วยครับ อย่างผู้ฝึกวิชาชีพที่อยู่ในชนบท เขาจะต้องมีอุปกรณ์เพื่อให้เขาสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ อย่างที่อาจารย์บอก เรื่องจักรเย็บผ้าซึ่งคนพิการบางคนไม่มีขา แต่เขาจำเป็นต้องใช้จักรเย็บผ้า ก็ต้องมีอุปกรณ์เสริมให้เขา

คุณสุทธิดา จุฑามาศ (หัวหน้ากลุ่มสถาบันส่งเสริมและพัฒนาอาชีพคนพิการ)

ข้อมูลนี้จะเป็นสิ่งสำคัญ ก็เห็นด้วยกับ อาจารย์พรพรรณ ที่ได้พูดเกี่ยวกับคนพิการที่จะต้องมียุกรณ์เครื่องช่วย จริงๆ แล้วศูนย์ฝึกของกรมสวัสดิการกระทรวงแรงงาน ในเรื่องหลักสูตรกำลังมีการปรับปรุงกันอยู่ และในส่วนของอุปกรณ์ต่างๆ ก็ยังไม่ค่อยทันสมัย สิ่งสำคัญแล้วก็ยังสงสัยว่า สิ่งที่อาจารย์ระบุการฝึกวิชาชีพ แบ่งเป็น 4 ประเภทที่ได้มีการศึกษาไว้นั้นสำหรับคนพิการทางกายสามารถฝึกวิชาชีพได้เกือบทุกประเภท ถ้ามีการปรับอุปกรณ์เครื่องใช้เครื่องมือต่างๆ แล้วก็อีกอย่างหนึ่งนะคะ จริงๆ แล้วเราต้องดูเรื่องแนวโน้มของตลาดแรงงานด้วย ว่าถ้าคนพิการที่ไปฝึกวิชาชีพนั้นเราต้องมาดูว่านายจ้างเขาต้องการแรงงานในลักษณะงานประเภทไหน ถ้าสมมุติคนพิการ ฝึกไปแล้วแต่ไม่ตรงกับที่นายจ้างเขาต้องการ ส่วนใหญ่แล้วเขาจะหางานทำไม่ได้ อันนี้อยากจะให้ข้อมูลเพิ่มอีกนิดนึงนะคะ ซึ่งเราจะต้องดูแนวโน้มของตลาดแรงงานด้วยคะ

อาจารย์ณายุส ธนिति

ในเรื่องการพัฒนาในเรื่องของร่างกาย บางคนซึ่งยังไม่พร้อมยังจำเป็นต้องมีการฟื้นฟูระบบของร่างกาย ซึ่งมีปัญหาเรื่องร่างกายยังไม่พร้อมอยู่ อย่างเช่นบางคนก็มีปัญหาในเรื่องของแผลกดทับ และบางคนการใช้แขนขาซึ่งพิการอยู่นั้นยังไม่พร้อมสำหรับการฝึกวิชาชีพ

คุณวิจิตร แก้วเครือวัลย์ (นักสังคมสงเคราะห์ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ)

การฝึกวิชาชีพนั้นบางคนมีปัญหาในเรื่องของแขนขาอ่อนแรง ขอเสนอแนะว่าควรมีการเทรนในด้าน การฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการ เช่นอย่างคนที่ความอ่อนแรงในเรื่องของแขน ควรมีการเทรนเรื่องเพาเวอร์ ของกล้ามเนื้อต่างๆ อย่างที่อาจารย์เสริมพูด ก็คือจะต้องมีอุปกรณ์ช่วย อุปกรณ์เสริมในการฝึกวิชาชีพ ซึ่ง ทางนักกิจกรรมในเรื่องของกายอุปกรณ์สามารถช่วยในด้านนี้ได้

อาจารย์ธนาigus ธนินิติ

การเทรนในเรื่องของร่างกายให้พร้อมนั้นะครับ ใช้เวลาในการเทรนมากน้อยแค่ไหนครับ

คุณวิจิตร แก้วเครือวัลย์ (นักสังคมสงเคราะห์ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ)

ก็แล้วแต่เคสละคะ เช่นถ้ามีปัญหาในเรื่องการอ่อนแรงไม่มาก เราก็สามารถเทรนได้ และถ้ามีการ จัดหาอุปกรณ์ช่วยอุปกรณ์เสริมให้เขาก็เร็วขึ้น ส่วนในเรื่องของงบประมาณก็สามารถจัดหาได้ เพราะมันเป็น แนวทางที่ควรจะทำอย่างนั้น

อาจารย์อรุณี ลิ้มมณี (อาจารย์วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล)

เท่าที่ทราบนะคะ เขามีการฝึกและฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งกายและฝึกเทรนนิ่ง ฝึกความพร้อมใน ด้านของจิตใจ การยอมรับสภาพในความพิการและฝึกทักษะการเข้าสังคม ฝึกวินัย ฝึกการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และมีการเตรียมความพร้อมในการเข้าไปทำงานกับนายจ้างจริงๆ ในตลาดแรงงาน มีการเตรียมความพร้อม ด้านร่างกาย ด้านวินัย การช่วยเหลือตัวเองและด้านจิตใจ ยังไงขอให้ตัวแทนจากกระทรวงพัฒนาสังคมแล้ว เพิ่มเติมด้วยคะ

คุณสุทธิดา จุฑามาศ (หัวหน้ากลุ่มสถาบันส่งเสริมและพัฒนาอาชีพคนพิการ)

เท่าที่ดูศูนย์ฝึกวิชาชีพคนพิการทั้ง 67 แห่งนั้นะคะ แยกออกเป็นในส่วนของกรมพัฒนาสังคมและ สวัสดิการ และในส่วนอื่นๆ ยังขาดขั้นตอนในการเตรียมความพร้อมของคนพิการในการเข้ารับเข้ามาในศูนย์ฝึก ขาดกระบวนการในการประเมินสภาพร่างกายต่างๆ จะต้องพร้อมทั้งสภาพร่างกายและจิตใจ เพราะว่าคนพิการ ส่วนใหญ่ที่เข้ามาในศูนย์ฝึก เรามีทางเลือกอยู่แล้ว อาจจะมาจากที่อื่น เช่น ที่ศูนย์ฝึกพระมหาไถ่ ไปที่กรม พัฒนาฝีมือแรงงาน แล้วคนส่วนใหญ่คนที่ไม่ผ่านตรงส่วนนี้ เขาจะมาเข้าที่ศูนย์ฝึกวิชาชีพคนพิการของกรม ดังนั้นการเตรียมความพร้อมซึ่งเรายังขาดกระบวนการอันนี้ด้วย ซึ่งพอทำให้เข้าไปแล้วก็ต้องมีการฟื้นฟู สมรรถภาพไปด้วย ซึ่งในแต่ละศูนย์ก็มักจะมีนักประชาสังคมสงเคราะห์ และพยาบาลช่วยอยู่ด้วย ซึ่งจะช่วย ในเรื่องการฟื้นฟูสมรรถภาพ บางทีก็ไม่มี ทำให้เป็นปัญหาอยู่ในขณะนี้คะ

อาจารย์ธนายุส ธนिति

ผมเห็นด้วยกับแนวคิดนี้นะครับ และควรที่จะเพิ่มเติมในเรื่องของความพร้อมของคนพิการ ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ

อาจารย์พรพรรณ สมบูรณ์ (อาจารย์วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล)

ในศูนย์ฝึกวิชาชีพต่างๆ ที่ได้ไปเจอมานะคะ ก็จะมีเจ้าหน้าที่อยู่บางส่วนแต่ถ้าจะทำหน้าที่ได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากว่าเขาคิดว่าหน้าที่ของเขาคือผู้ฝึกวิชาชีพ เลยทำให้ช่วยในด้านอื่นได้ไม่เต็มที่ ซึ่งถ้ากรณีไหนค่อนข้างสาหัสก็จะมีการส่งต่อมาทางโรงพยาบาล เพื่อให้ทางโรงพยาบาลได้ดูแลและมีการฟื้นฟูต่อไป ซึ่งเป็นประเด็นเท่าที่ทราบมานะคะ

อาจารย์ธนายุส ธนिति

เท่าที่ได้มาการสอบถามถึงการให้นักร่างกายบำบัดประจำศูนย์ซึ่งทางศูนย์ยังไม่มี แต่ก็มีแนวคิดที่จะเชิญหมอนหรือนักกายภาพบำบัดเข้ามาช่วยเหลือดูแลเป็นครั้งคราว แต่ก็ยังไม่เพียงพอที่จะทำการฟื้นฟูให้เขามีความพร้อม ซึ่งก็เป็นปัญหาอีกประการหนึ่งในเรื่องของบุคลากร ในการฝึกความพร้อมให้สามารถประกอบอาชีพได้

คุณพัฒน วัฒนสินธุ์ (นักสังคมสงเคราะห์ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ)

ที่อาจารย์นำเสนอข้อมูลมาทั้งหมดเป็นการฝึกวิชาชีพของคนพิการหรือในคนที่สภาพร่างกายปกติ ที่อาจารย์ได้ตั้งโมเดล มันทิ้งอยู่ 2 ส่วนนั้น อาจารย์มีเกณฑ์ในการพิจารณาอย่างไร หรือเลือกอย่างไรครับ

อาจารย์ธนายุส ธนिति

ก็ขอตอบในส่วนแรกก่อนนะครับในเรื่องของทฤษฎีว่ามีอะไรมารองรับในการวิจัยคนพิการ ซึ่งเราจะดูตั้งแต่ปรัชญาว่าปรัชญาใดเหมาะสมสำหรับคนพิการ มีปัจจัยอะไรบ้าง บุคคลที่เกี่ยวข้องคืออาจารย์ผู้สอนและ ผู้เรียน และในเรื่องของบริบท คือในเรื่องของการจัดการสอน การฝึกวิชาชีพ การประเมินผลดูคุณภาพ การศึกษานั้นเป็นสิ่งที่ตรงตาม พ.ร.บ. การศึกษาครับ ซึ่งทำให้เกิดองค์ประกอบขึ้นมาทั้ง 6 ข้อนั้นครับ

คุณศุภลักษณ์ ชัยภานุเกียรติ (นักวิชาการศึกษาพิเศษ สถาบันราชานุกูล)

ที่อาจารย์ที่ปรึกษาบอก ถ้าจะมองในแง่ของผู้เรียนและผู้สอน ในส่วนของผู้สอนเองบางครั้งก็ยังไม่ทราบว่าทำอะไรใหม่ๆ เข้ามาแล้ว เช่นในเรื่องของการเย็บผ้า ซึ่งมีเทคโนโลยีใหม่ขึ้นมาแล้ว บางครั้งไม่รู้

อาจารย์ธรรม จตุнам (อาจารย์วิทยาลัยราชสุตา มหาวิทยาลัยมหิดล)

ผมจะมองในลักษณะของการศึกษา มันเป็นเทคโนโลยีของตลาดซึ่งมีโดยทั่วไป แต่เข้าใจว่าตัวอาจารย์ผู้สอนเองคงไม่ได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ซึ่งมันเป็นเทคโนโลยีที่ให้ความสะดวกแก่คนพิการ ซึ่งจะมุ่งให้คนพิการสามารถไปประกอบอาชีพได้ อย่างเช่นคนพิการแขนอาจชอบออกแบบเสื้อผ้า การตัดเย็บเสื้อผ้า ซึ่งต้องใช้มืออาจไม่สามารถทำได้ ซึ่งทำให้เสียโอกาสในการที่จะเรียนไปประกอบอาชีพได้

อาจารย์อรุณี ลิ้มมณี (อาจารย์วิทยาลัยราชสุตา มหาวิทยาลัยมหิดล)

ขอบคุณค่ะ ตอนนี้อยากจะฟังความคิดเห็นจากทางองค์การทหารผ่านศึกว่าจะมีความคิดเห็นอย่างไร

คุณสมศักดิ์ น้อยมีสุข (ช่างระดับ 2 หน่วยงานสร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์และประดิษฐ์ศิลป องค์กรทหารผ่านศึก)

ขอบคุณครับ เท่าที่ผมรับฟังมาโดยตลอด สิ่งที่อาจารย์บรรยายให้ฟังมาทั้งหมดแล้วนั้นมันใช้ไม่ได้ทั้งหมด แต่จะมีบางส่วนคือคนพิการเขาจะคิดจากตัวเขาเป็นหลัก เราเรียนเพื่อที่จะให้เขาไปอยู่กับคนที่มีร่างกายปกติได้ ไม่ใช่เราเอามาเสริมจากของเรา เช่นของเราเป็นคนพิการใช่ไหมครับ ไม่ใช่เอามาเสริมจากของเรา ถ้าไปหาพวกนายจ้างแล้วเขาสามารถซื้ออุปกรณ์มาเสริมให้กับพวกเรา เขาก็ไม่ยากจ้างพวกเรา หรืออยากสอนเขาก็ไม่ยากสอนพวกเรา ส่วนศูนย์ฝึกวิชาชีพคนพิการขององค์การทหารผ่านศึกที่ส่วนใหญ่เป็นทหารกองหนุน ส่วนมากจะพิการกันทุกคน ที่มาฝึกก็เพื่อจะมาฝึกแบบคนปกติฝึก ซึ่งเขาจะต้องเตรียมตรงนั้นมาก่อนว่าเราพิการก็จริง แต่เรามาดูอาชีพเพื่อที่จะได้ไปทำงานกับคนที่ปกติ เขาจะต้องทำตรงนี้ได้ไม่อย่างนั้นก็รอแต่อุปกรณ์เสริม ซึ่งผมฟังมาตั้งนานแล้ว ซึ่งทางเนคเทคก็เยอะได้อุปกรณ์เสริมนี้ แต่พวกเราไม่ต้องการ เราต้องการเพียงให้คนข้างนอกยอมรับความสามารถของเรา มันอยู่ตรงนี้ครับ คนพิการส่วนมากเขาต้องการตรงนี้ ไม่ต้องการอุปกรณ์เสริมแต่อย่างใด ผมเองต้องขอโทษด้วยนะครับที่ต้องพูดแบบนี้ครับ

อาจารย์อรุณี ลิ้มมณี (อาจารย์วิทยาลัยราชสุตา มหาวิทยาลัยมหิดล)

ขอบคุณนะคะที่ช่วยออกความเห็นในส่วนนี้ อยากจะฟังจากทางเทคโนโลยีของเนคเทคบ้างค่ะ

คุณสุเมธ เลิศตรงสิน (ผู้แทนศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ NECTEC)

ดูเหมือนอาจารย์มีหลายคำถามนะครับ ผมคงไม่ตอบคำถามนะครับ เพียงแต่ผมจะพยายามสรุปประเด็นในส่วนของเนคเทคก่อน ก่อนอื่นต้องบอกก่อนว่าทางเนคเทคเองยังไม่ได้ทำพวกเทคโนโลยีให้กับศูนย์ฝึกวิชาชีพ จะทำในส่วนของคอมพิวเตอร์เป็นหลัก คงไม่ได้เกี่ยวข้องกันเป็นหลักเพียงแต่จะเสนอในส่วนที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งคนพิการที่เป็นมาก ๆ ก็สามารถใช้อุปกรณ์ได้ แต่ถ้าวิชาที่มีรายละเอียดมาก ๆ ก็คงจะต้องโฟกัสเป็นจุด ๆ ไปครับ ในตอนนี้ความพร้อมในการทำเรื่องนี้คงยังไม่มีกำลังเพียงพอ อาจจะเป็นแนวคิดซึ่งสามารถสร้างเป็นโมเดลขึ้นมาเพื่อใช้ในอนาคต สร้างเป็นระบบขึ้นมาได้ อันนั้นเป็นรายละเอียดที่ค่อนข้างมาก ซึ่งคุยกันในโครงการแต่ยังคุยกันไม่จบครับ ในส่วนที่ผมสนใจอยู่ วันนี้เราอาจจะมาวิพากษ์กัน

ในประเด็นหลัก ๆ ในรูปแบบของการฝึกโมเดลหรือมันอาจจะเป็นข้อสังเกตที่สามารถนำไปปรับปรุงในศูนย์ฝึกวิชาชีพ ที่ท่านอาจารย์พูดมาทั้งหมดมันจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับศูนย์ฝึกวิชาชีพเป็นหลัก แต่เห็นว่าตอนแรกพูดถึงเรื่องความต้องการฝึกอาชีพคนพิการ ซึ่งตรงนี้ไม่ทราบว่าเป็นกรอบใหญ่ๆ หรือเปล่า เช่นถ้าคนพิการซึ่งเป็นวิเศษและแขนขา แต่อยากเป็นวิศวกร ซึ่งจะสามารถเป็นได้หรือเปล่า ซึ่งโมเดลที่เรากำลังพูดถึงกันอยู่จะตั้งอยู่ในระดับ 4, 5 ซึ่งเป็นกลุ่มที่สามารถจะช่วยเหลือตัวเองได้ อันนั้นเป็นคำถามในเรื่องของโมเดล

ส่วนคำถามในเรื่องของตลาดนั้น ผมคิดว่ามันมีความจำเป็นในเรื่องของ ถ้าเราเอาตัวโมเดลไปช่วยในการตอบปัญหา อย่างแรกที่สำคัญคือในเรื่องของการวิเคราะห์ในความต้องการหลักๆ จริงๆ แล้ว อาชีพที่มีความต้องการของตลาดจริงๆ คนพิการสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมได้ ซึ่งถ้าเราตอบตรงนี้ได้ชัดแล้ว อย่างเช่นวิชาช่างยนต์ ถ้าสมมติผมมีลูกหลานที่พิการ ผมก็ไม่อยากให้เรียนวิชานี้ ซึ่งอาจจะไปอาชีพซึ่งค่อนข้างห่างไกลจากความสามารถของเขา มันมีช่องว่างที่ค่อนข้างเยอะ แต่ถ้าจะเรียนช่างยนต์จริงๆ แล้วเราอาจส่งเสริมให้เขาเรียนวิเศษ เพื่อออกแบบเครื่องยนต์ที่ใช้ความคิด อย่างที่ผมดูวิดีโอ ของทางศูนย์สิรินธรนั้นชีวิตอิสระนั้นอย่างคนที่เป็นอัมพาตมือทั้งสองข้างไม่ตั้น เขาก็มีความคิดในเชิงของช่างยนต์ ใช้ความคิดแต่ให้คนอื่นทำ สามารถทำเครื่องมือซึ่งเป็นตัวยกได้ ผมมองดูถ้าเราไปส่งเสริมอาชีพตรงนี้ได้จากความคิดและมีสถานประกอบการสามารถดำเนินเป็นธุรกิจได้ โดยไม่มองในรูปแบบของสื่อการเรียนการสอน จะเห็นว่าในปัจจุบันเรายังมีเพียง 4 วิชาชีพเท่านั้น เอาแค่นี้ก่อนนะครับ ถือเสียว่าเป็นคำถามในการวิเคราะห์โจทย์ในเรื่องอาชีพที่เหมาะสมของคนพิการทางร่างกาย ซึ่งเราสามารถแยกประเภทออกมาได้อย่างที่บอกครับ เป็นมากหรือเป็นน้อย

ผมอยากจะเน้นในหัวข้อที่ 3 ในเรื่องของการประกันคุณภาพนั้นในสิ่งที่อาจารย์ให้มาผมว่าน่าจะเป็นจุดเริ่มต้นของเป้าหมายหลัก อย่างการมีงานทำหลังจากที่สำเร็จการศึกษาแล้ว แม้แต่ในเรื่องของภาวะการณมีงานทำหรือไม่ ซึ่งเป็นการประเมินมาตรฐาน ซึ่งสามารถตอบรับกับความต้องการของตลาดหรือเปล่า ถ้าเรามีโจทย์ตรงนี้ชัดเจนเมื่อไหร่แล้วขบวนการฝึกมันจะเป็นเป็นรูปธรรม และผู้เรียนผู้สอนก็สามารถเข้ามาในขบวนการนี้ได้ ก็ขอแสดงความคิดเห็นในส่วนนี้ก่อน ส่วนในรายละเอียดคงต้องคุยกันมากกว่านี้

คุณประเสริฐ จุฑา (นักจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล)

ถือว่าเป็นเรื่องดีนะครับที่มีการศึกษาของคนพิการในการฝึกวิชาชีพ อย่างเช่นเด็กปัญญาอ่อนก็มีผลต่อการฝึกวิชาชีพเหมือนกัน แต่ตรงนี้ไม่ทราบว่าในแง่ของความเหมาะสมต่างๆ จะอิงในกรอบของอุตสาหกรรมมากเกินไป ซึ่งอาจจะไปข้อจำกัดของงานวิจัยในครั้งนี้ได้ ซึ่งมันจะเป็นข้อจำกัด แต่ถ้าเรามีกรอบในด้านของสังคม ที่ท่านอาจารย์พูดไว้หรือที่มีการตั้งข้อสังเกตไว้ อาจจะเป็นอาชีพอื่นก็ได้

ถ้าเรามองว่าในเรื่องของเทคนิคเซลล์ สมมุติว่ามีคนพิการเราก็จะมองในด้านของเทคนิคเซลล์ทันที แต่ถ้าเรามองในเรื่องของนิสัยแล้วเขาอาจจะชอบคิดมากกว่าเป็นผู้ทำเอง ซึ่งอาจจะเทรนในเรื่องของการเป็นผู้บริหารจัดการ แต่ถ้าชอบในเรื่องของเทคนิคเซลล์ก็ได้ ซึ่งก็เป็นอีกกรอบหนึ่งที่สามารถเป็นได้ ถ้าเรากำหนดกรอบให้กับผู้สอนอาจจะไปข้อจำกัดอีกอย่างหนึ่ง เช่นเราบอกว่าคุณต้องไปเรียนทางด้านนี้ เพราะสภาพร่างกายเอื้ออำนวย แต่ผู้เรียนอาจจะไม่ชอบก็ได้ ซึ่งตรงนี้เราต้องคำนึงไว้ให้มาก

ในส่วนในเรื่องโมเดล ผมไม่ทราบว่าในแง่ของทฤษฎีมีคนศึกษาทั้งในไทยและต่างประเทศ โมเดลเป็นอย่างไรบ้าง ตรงนี้ยังไม่ได้นำเสนอ ถ้าทางเรามีในรูปของการสรุปในทางเชิงสถิติมากน้อยแค่ไหน ผลที่ได้ก็จะมี ความชัดเจนยิ่งขึ้น ก็ขอแสดงความคิดเห็นเท่านี้ ขอบขอบคุณครับ

อาจารย์ธนาสุส ธนธิต

ขบวนการในการฝึกวิชาชีพต้องขึ้นอยู่กับความพร้อม หลักสูตรเนื้อหาและการประเมินผล ในแง่ผู้เรียนผู้สอน ในด้านผู้สอนคือเรื่องของคุณวุฒิ ตรงกับความต้องการ คุณสมบัติด้านจิตพิสัย องค์ประกอบเหล่านี้มาจากข้อมูลทางสถิติที่ว่า แต่เป็นการสังเคราะห์จากทางทฤษฎี และปริมาณร่วมกัน ซึ่งเป็นทั้ง 6 องค์ประกอบที่มีครบ ซึ่งองค์ประกอบทั้งหมดมีความสำคัญมากต่อวิชาชีพคนพิการ เพื่อให้เห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้นเราได้มีรูปแบบและรูปแบบทั้งหมดมีความเหมาะสมต่อการเรียนการสอนอย่างไรบ้าง (ซึ่งมีอยู่ในแบบสอบถาม) ควรจะมีการเพิ่มเติมหรือต้องแก้ไขอย่างไร

ร้อยโทธนภุต วิจิตรกุล (ผู้แทนสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย)

ขออนุญาตนะครับ ถือว่าเป็นการเสนอแนะความคิดเห็นก็แล้วกันนะครับ ถ้าเราจะมองในด้านการฝึกวิชาชีพคนพิการแล้วนั้น ก็จะถูกกำหนดแค่อาชีพทั้งหลายเหล่านี้ ผมคิดว่ามันคงจะไม่ใช่นะครับ เพราะว่าในอนาคตข้างหน้า การศึกษาของคนพิการคงจะดีขึ้นอีกเยอะ ซึ่งต่อไปอาชีพเหล่านี้ก็ไม่ได้อยู่ในความต้องการของพวกเขาจริงๆ แล้วมันควรจะเป็นอาชีพที่ตลาดต้องการมากกว่า ซึ่งในศูนย์ฝึกอาชีพแต่ละศูนย์นั้นควรจะมีหน่วยงานที่จะต้องเทรนคนที่ต้องเข้าไปสู่ตลาดมากกว่า เพราะว่าในต่างประเทศถ้าบริษัทหรือห้างร้านใดเขาต้องการแรงงานคนพิการ เขาจะบอกว่าต้องการคนประเภทใด มีความรู้ตามที่เขาต้องการ เพื่อที่จะเข้าไปสู่ตลาดแรงงานได้ ซึ่งในงานวิจัยนี้จะต้องใช้ไปอีกหลายปี ดังนั้นข้อมูลที่มีนั้นควรจะทันสมัยและตรงกับที่ตลาดแรงงานต้องการ ก็อยากขอเป็นข้อเสนอแนะตรงนี้ด้วย ขอบขอบคุณครับ

อาจารย์ธนาสุส ธนธิต

ในรูปแบบการประกอบวิชาชีพนั้น เเมนหลักแล้ว สามารถทำให้ผู้พิการสามารถนำไปประกอบอาชีพได้หรือไม่ ก็คือองค์ประกอบทั้งหลายเหล่านี้ครับ ซึ่งเป็นการฝึกสมรรถนะให้กับผู้ฝึกวิชาชีพ ซึ่งในอนาคตอาจจะเป็นช่วงโน้นช่วงนี้ก็ได้ อาจจะเป็นนักวิทยาศาสตร์ นักเทคนิค ก็แล้วแต่ รูปแบบเหล่านี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้การประกอบอาชีพได้หรือไม่ ตัวไหนเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมอย่างไรบ้างครับ ว่าองค์ประกอบทั้งหลายเหล่านี้สามารถฝึกสมรรถนะให้กับผู้ฝึกวิชาชีพ อย่างด้านผู้สอนว่าเป็นไปตามนี้หรือไม่ (ดูจากหน้าที่ 2 ครับ) ตรงนี้เป็นรูปแบบกลาง การฝึกวิชาชีพต่างๆ ส่วนในรายละเอียดในเล่มสัสมพเป็นลักษณะเฉพาะในสาขาอาชีพนั้นๆ จากการที่สังเคราะห์ใน 4 อาชีพนั้นๆ แล้ว มันออกมาเป็นโมเดลแบบนี้ ซึ่งต้องอาศัยองค์ประกอบทั้ง 6 เหล่านี้ ซึ่งองค์ประกอบทั้งหลายเหล่านี้มีความสมบูรณ์แล้วหรือยัง ควรมีการปรับปรุงเพิ่มเติมอย่างไร เราจะพิจารณาดูทีละด้าน ทั้งด้านผู้สอนและผู้ฝึกวิชาชีพ คือผู้สอนควรมีลักษณะอย่างไร

คุณวิจิตร แก้วเครือวัลย์ (นักสังคมสงเคราะห์ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ)

ขออนุญาตนะค่ะ ในเรื่องของรูปแบบก็ขอย้อนกลับไปในเรื่องของแนวคิด อยากจะฝากไว้หนึ่งว่าในส่วน of แนวคิดมันจะมีอยู่ส่วนหนึ่งที่เป็นของไอแอลโอ เขาศึกษาถึงเรื่องการฝึกวิชาชีพและการทำงานของคนพิการ อาจจะมีขบวนการหรือแบบที่น่าสนใจ ในลักษณะนี้มองว่าน่าจะเป็นโมเดลที่มาใช้ได้กับการฟื้นฟูผู้ฝึกวิชาชีพคนพิการได้ ซึ่งเป็นแนวทางสำหรับคนพิการด้วย และก็ขอฝากอาจารย์ด้วย แล้วในประเด็นของกลุ่มตัวอย่างที่ไปศึกษามา มันมีข้อสังเกตหนึ่งคือในส่วน of ศูนย์ฝึกอาชีพ 8 แห่ง of กรมพัฒนาสังคม และในส่วน of NGD เช่นของพระมหาไถ่ ในส่วน of สำนักประกันสังคม ก่อนข้างมีความแตกต่างกันมากนะค่ะ ซึ่งไม่ทราบว่าผลการศึกษาก็คงออกมาใกล้เคียงกันหรือเปล่า แม้ในส่วน of ผู้สอน ผู้ฝึกหรือหลักสูตรการเรียนการสอนมันค่อนข้างแตกต่างในเรื่อง of ขบวนการ ขอขอบคุณค่ะ

อาจารย์ธนาฯ ฐนธิติ

ประเด็นต่อไปนะค่ะ กรณีความมีมาตรฐาน of หลักสูตรเนื้อหา เนื่องจาก of กรมพัฒนาสังคม กับ of องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกอยู่ในระหว่างการปรับปรุงเนื้อหา of หลักสูตร ทำให้มีมาตรฐานน้อยกว่าทางพระมหาไถ่ ซึ่งจะเป็นขบวนการที่มีรูปแบบที่ดีกว่า เท่าที่ศึกษาข้อมูลมานะค่ะ

คุณวิจิตร แก้วเครือวัลย์ (นักสังคมสงเคราะห์ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ)

และในส่วน of ศูนย์ฝึกวิชาชีพ of ทางกรมพัฒนาฝีมือ สังคมยังมีแนวโน้มจัดรูปแบบใหม่อาจจะไม่ใช้การฝึกวิชาชีพในการเตรียมความพร้อมเพียงอย่างเดียว ก็คือในปัจจุบันนี้กำลังมีการเปลี่ยนแปลงกันอยู่ ก็ขอให้ข้อมูลเพียงเท่านี้ค่ะ

ขอถามนิดหนึ่งนะค่ะว่า คนไม่ค่อยรู้ สมมุติว่าในเรื่อง of รูปแบบ ถ้าทุกคนอย่างออกมาดีมาก โอกาสที่พวกเขาเหล่านั้นจะได้เข้าไปทำงานในโรงงานหรือบริษัทต่างๆ ทั้งหลายมีประมาณกี่เปอร์เซ็นต์ ที่เขาสามารถจะเข้าไปทำงานร่วมกับคนปกติได้ โดยที่เขาไม่ต้องไปใช้อุปกรณ์เพิ่มเติม เพื่อที่จะได้ไม่เป็นการเพิ่มต้นทุนของเขา อยากทราบว่าโอกาสแบบนั้นสามารถทำให้มันเกิดขึ้นมาได้มั๊ย

อาจารย์ธนาฯ ฐนธิติ

ก็ตามกฎหมายนะค่ะ สถานประกอบการต่างๆ ต้องรับเอาคนพิการเข้าไปทำงานไม่น้อยกว่า 0.5% ซึ่งน้อยมาก เพราะฉะนั้นการที่จะให้เขาพึ่งพิงตนเองได้ ตรงนี้สำคัญคือต้องให้เขาฝึกฝนวิชาชีพ และสามารถออกไปประกอบอาชีพได้ อย่างเช่นคนที่เรียนตัดเย็บเสื้อผ้า เมื่อเรียนจบแล้วเขาก็ไปเปิดร้านของตัวเอง ส่วนใหญ่แล้วจะประกอบอาชีพส่วนตัวกัน ในส่วนที่จะเข้าไปสู่สถานประกอบการนั้นมันน้อยมาก อย่างบางสถานประกอบการไม่รับคนพิการเขาก็ต้องเสียค่าปรับมากขึ้น ซึ่งต้องเป็นไปตามกฎหมาย

อาจารย์อรุณี ลิ้มมณี (อาจารย์วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล)

อย่างที่พวกเราก็ได้ทราบนะคะ ก็ได้มีการสร้างแรงจูงใจให้กับนายจ้างเรื่องลดหย่อนภาษีให้เงินเดือน คนพิการคุณด้วยสองสามารถนำมาลดหย่อนภาษีได้ หรือการให้โล่กับนายจ้าง ถ้าถามว่าประสบความสำเร็จมากน้อยแค่ไหน ก็ต้องถามผู้ปฏิบัติจริงว่าเป็นอย่างไรบ้าง ในส่วนของผู้เรียนจากข้อมูลทางศูนย์ก็ระบุว่าส่วนใหญ่ไปประกอบอาชีพส่วนตัวหรือหุ้นกันเปิดร้านของตัวเอง ซึ่งในตรงนี้จะมียกย่องของศูนย์ของคนที่มีการซึ่งก็มีมานานแล้ว ทราบว่าตอนนี้เพิ่มเป็น 40,000 บาทต่อคน ส่วนในการเข้าไปในสถานประกอบการก็ต้องเรียนถามผู้ที่ไปปฏิบัติจริงว่าเป็นอย่างไร มีปัญหาอุปสรรคอะไรมั๊ย ประสบความสำเร็จหรือไม่

คุณสุทธิดา จุฑามาศ (หัวหน้ากลุ่มสถาบันส่งเสริมและพัฒนาอาชีพคนพิการ)

ตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการจ้างแรงงานคนพิการนั้นสำหรับสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 200 คนขึ้นไป ต้องรับคนพิการเข้าทำงาน 1 คน ซึ่งเราดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. 2538-2548 เป็นเวลา 10 ปีมาแล้ว เราได้มีการส่งคนพิการเข้าทำงาน บางคนก็โทรมาเอง บางคนก็มาจากศูนย์ฝึกต่างๆ บางครั้งทางศูนย์ฝึกเองก็มีหน่วยบริการจัดหางานให้ผู้ฝึกเองได้ แต่สิ่งหนึ่งที่นายจ้างเขาคอมเมนต์มามากคือ การเข้าออกงานค่อนข้างสูง หนึ่งคือทักษะทางวิชาชีพมีน้อย ซึ่งจะต้องประยุกต์ใช้กับของจริง ต้องมีการพัฒนาเรียนรู้เพิ่มเติม สองทักษะทางสังคมซึ่งสำคัญมาก เขาไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสถานที่ทำงานได้หรือเพื่อนร่วมงานได้ ในส่วนของอุปกรณ์ที่มีความจำเป็นต้องใช้ในการการทำงานด้วย เพราะฉะนั้นตรงส่วนนี้ ทางสำนักส่งเสริมและพัฒนาอาชีพคนพิการ เราจึงมีโครงการนำร่องในการประเมินสมรรถภาพในการประกอบอาชีพขึ้นมา ซึ่งเป็นโครงการนำร่องตั้งแต่ปี 2547 โดยศูนย์ฝึกวิชาชีพที่พระประแดงเป็นศูนย์นำร่องโครงการนี้ โดยเรามีอยู่หน่วยคือ 1) บริษัทเพอร์เฟคเฮอร์บ 2) ศูนย์พัฒนาสมรรถภาพคนตาบอด 3) โรงเรียนอาชีวะพระมหาไถ่ ขบวนการที่เราจะประเมินคนพิการเพื่อออกไปทำงานนั้น เราจะดูว่าเขาสามารถอยู่กับนายจ้างอย่างยั่งยืนหรือไม่ และในปี 48 เรา กำลังจะสรุปผลว่าโครงการนำร่องนี้ประสบความสำเร็จหรือไม่ ทางเราก็ได้เรียนเชิญ อาจารย์พิมพ์พา เข้ามาดูในตรงส่วนนี้ด้วย ซึ่งคนพิการจะต้องมีการประเมินสมรรถภาพก่อนเตรียมความพร้อมก่อนคนที่จะเข้าไปเรียนที่ศูนย์ฝึกควรจะมีความเป็นกันเป็นรายคน ซึ่งเราเห็นว่าเป็นสิ่งที่สำคัญ ซึ่งเป็นขบวนการที่ค่อนข้างสำคัญในการพัฒนาคนพิการ

คุณพัฒน์ วัฒนสิทธิ์ (นักสังคมสงเคราะห์ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ)

คืออยากมองงานวิจัยของอาจารย์ในมุมมองในการฝึกทางอาชีพ อยากจะเสนอว่าอยากให้เพิ่มแผนการฝึก แผนการพัฒนา พื้นฟูพื้นฐานทางอาชีพเป็นรายบุคคล ไม่ทราบว่าจะสามารถเข้าได้ในขบวนการไหน และอย่างการเก็บข้อมูลของคนพิการจะเห็นได้ว่าเก็บข้อมูลในส่วนที่ฝึกอยู่ในศูนย์ฝึกวิชาชีพและในส่วนที่ฝึกกับสถาบันซึ่งเป็นของเอกชนมีบ้างมั๊ย อยากจะให้มันครอบคลุมทั้งหมดเพื่อดูถึงความแตกต่าง

อาจารย์ธนาสุส ธนिति

ในเรื่องของการวางแผนรายบุคคลนี้ มันจะขึ้นอยู่กับด้านผู้สอนมัย ด้านความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพที่สอน มีความรู้ในด้านการวางแผนผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือเปล่า จะให้ไปใส่ในส่วนนี้หรือไม่ คือผู้สอนอยู่หน้าที 2 เรานำความสามารถในการวางแผนเป็นรายบุคคลไปพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลลงในความสามารถในการฝึกวิชาชีพที่สอนนี้

คุณพัฒน์ วัฒนสิทธิ์ (นักสังคมสงเคราะห์ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ)

เราจะมีกรวางแผนซึ่งผู้ที่วางแผนมีทั้งผู้เรียนและผู้สอนรวมกันมันเป็นขบวนการมากกว่ามันไม่ใช่

อาจารย์ธนาสุส ธนिति

ใช้มันต้องมีการร่วมมือกันทั้งผู้สอนและผู้เรียน แต่ตัวที่เป็นแกนในการวางแผนควรเป็นใคร ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งผู้สอนจะเป็นผู้วางแผนให้ แต่ในการประกอบอาชีพ ผู้เรียนเป็นผู้วางแผน และผู้สอนอาจจะร่วมกับผู้เรียนด้วย มันเป็นขบวนการที่จะต้องร่วมมือซึ่งกันและกัน

อาจารย์อรอนงค์ สงเจริญ (อาจารย์วิทยาลัยราชสุตา มหาวิทยาลัยมหิดล)

ยังติดใจในปัญหาของคุณพัฒน์คะ เข้าใจว่ามันเป็นขั้นตอนหรือขบวนการที่จำเป็นต้องมีนะคะ ก็คือว่าทั้งตัวผู้สอนและผู้เรียนจะต้องเป็นคนที่น่าขบวนการนี้ไปใช้ แต่สิ่งที่อาจารย์ธนาสุสถามกลับมาว่าแล้วใครจะเป็นคนวางแผนในการฝึกวิชาชีพเป็นรายบุคคล ซึ่งจะต้องเป็นที่ปรึกษาทั้งในเรื่องการฟื้นฟูในทุกๆ ด้านท้ายที่สุดก็คือ ต้องการให้ผู้พิการมีความรู้ในการประกอบอาชีพได้ ซึ่งมีการประสานกันโดยมีหลักสูตร ผู้เรียนผู้สอน มาวางแผนร่วมกัน ซึ่งอาจจะดูสภาพทางร่างกาย เทคโนโลยี ในส่วนของการจัดหางาน ทางศูนย์ถือว่าเป็นการกิจอย่างหนึ่งด้วยใช่หรือไม่ ซึ่งถ้ามีอยู่แล้วอาจจะยังไม่มีประสิทธิภาพพอ เราจะใส่ไปในขบวนการมัยตามที่อาจารย์ธนาสุสเสนอมา ขั้นตอนที 6 (หน้า 7) มีการประกันคุณภาพในศูนย์ เรื่องการจัดหางาน ไม่ทราบว่าจะแบ่งโปรเซสจาก 6 ออกมาเป็น 7 เพื่อเป็นการประกันว่ามันอยู่ในเรื่องของการจัดหางานด้วยจะดีหรือไม่

คุณวิจิตร แก้วเครือวัลย์ (นักสังคมสงเคราะห์ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ)

เรื่องการจัดหางานนี้ะคะ มันขึ้นอยู่กับความพร้อมของเด็กต่างหาก ถ้าศูนย์ไหนมีความพร้อมในการติดต่อนายจ้างได้ เขาก็สามารถดำเนินการได้เลย แต่ในบางส่วนของบางศูนย์นั้นในเรื่องของการจัดหางานเขายังไม่ได้ตั้งออกมาเป็นฝ่ายขึ้นมา บางศูนย์ก็ทำซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักสังคมสงเคราะห์เป็นคนทำ

ร้อยโททนกุล วิจิตรกุล (ผู้แทนสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย)

ในเรื่องของการจัดหางานมันเป็นเรื่องสำคัญที่ควรจะช่วยกันหาคำตอบ

อาจารย์ธรรม จตุнам (อาจารย์วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล)

คนพิการเขาไม่ยากกินเงินภาษีของสังคมไปตลอดชีวิต สอง คนพิการอยู่ได้โดยปราศจากอุปสรรคต่าง ๆ อย่างที่สาม ภาษีที่เขาจะเสียเขาก็เสียง่าย ในส่วนของคนตาบอดในอินเดีย ถ้าเขาจนแล้วไม่ต้องแบมือขอคนอื่นเขาคือคนชนชั้นสองของประเทศ เขาก็ไม่ต้องการ เขาพยายามรวมตัวกัน ถึงแม้ว่าเรื่องของวรรณะของชาวอินเดียก็ยังมียู่ แต่เรื่องของคนตาบอดเขาไม่ได้สนใจมากนัก เขาคิดว่าเขาอยู่ชั้นเดียวกัน เขาพยายามผลักดันให้อยู่ในชั้นเดียวกันให้ได้ จำเป็นที่สุดท้ายจะต้องมีคนให้คำปรึกษา ว่าที่คุณเกิดมามีร่างกายไม่ครบอาการ 32 คุณจะมีชีวิตอยู่ได้อย่างไร ไม่เป็นภาระต่อสังคม ในวันนี้นักศึกษาฝึกวิชาชีพคนพิการทั้ง 8-9 แห่งนี้ จะต้องมีคนเหล่านี้ไปช่วยเหลือเขา บางทีเอาพระไปเทศน์ คนพิการบางทีก็ผกหัวให้พระ อย่างเช่นพระบอกว่าให้ปลงเสียไหม ซึ่งสิ่งเหล่านี้ก็ไม่สามารถช่วยได้ ผมเห็นด้วยกับอาจารย์หน้อยที่ควรให้นักคำปรึกษาไปช่วยในศูนย์ฝึกวิชาชีพ

อาจารย์อรอนงค์ สงเจริญ (อาจารย์วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล)

ขอบคุณอาจารย์ธรรมมากนะคะ และต้องขอบคุณอาจารย์ณัฐด้วยค่ะ ที่จะช่วยบรรจุไว้ในรายงานในส่วนที่อาจารย์ธรรมพูดนั้นมันจะไปเชื่อมโยงกับอันที่ 2 ในด้านของผู้เรียน คือจริง ๆ แล้วมันจะเกี่ยวข้องกับทั้งขบวนการของการฟื้นฟู คือถ้าจะบอกว่าสิ่งไหนสำคัญกว่าก็บอกไม่ได้ เพราะว่าทุกอย่างสำคัญทั้งหมด ถามว่าที่อาจารย์ธรรมเสนอมามันมีความจำเป็นมากน้อยแค่ไหนกับการฝึกวิชาชีพ ตั้งแต่การรับผู้พิการเข้ามาที่ศูนย์ บังเอิญได้มีการนำนักศึกษาเขาไปดูงานที่ศูนย์ (รีแฮบคอนเทรนเนอร์) จะมีทั้งการประเมิน อาจจะไม่ละเอียดทั้งหมดแต่เป็นการประเมินแบบกว้าง ๆ ซึ่งมันจะมีทั้งเรื่องการยอมรับในเรื่องของการปรับตัว และเจตคติที่มีต่อตัวเอง คิดว่าสำคัญมาก เพราะว่า อย่างเช่นที่อาจารย์เอ่ยถึงเมื่อสักครู่นี้คะ มีงานให้ทำแต่คนพิการไม่ทำ ส่วนหนึ่งน่าจะเกิดจากเจตคติของผู้พิการด้วยเห็นว่าฉันทำไม่ได้ ฉันไม่ต้องการจะทำและในส่วนของการรีแฮบคอนเทรนเนอร์ ก็จะประเมินในเรื่องของความถนัดในวิชาชีพและดูแลในขั้นตอนของการฝึกและในช่วงของการหางานทำด้วย การที่ต้องติดต่อกับนายจ้างหรือการที่จะไปคุยกับนายจ้างว่าคนพิการคนนี้สามารถทำงานได้ อาจจะมีการปรับอะไรบ้างเล็กน้อย อย่าง HITECNOLOGY แต่ถ้าปรับใช้เป็น LOWTECNOLOGY ก็สามารถใช้ได้แล้ว ตรงนี้ก็จะเหมือนตัวเชื่อม รีแฮบคอนเทรนเนอร์ก็อาจจะจะเป็นนักสังคมสงเคราะห์ซึ่งอยู่ศูนย์อยู่แล้วทำหน้าที่นี้ได้ หรืออาจจะเปิดรับตำแหน่งใหม่ขึ้นมาก็ได้ ค่ะ ขอบคุณค่ะ

คุณประเสริฐ จุฑา (นักจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล)

ครับ ท่านผู้มีเกียรติครับ เราลืมนึกไปอย่างหนึ่งว่าคนพิการนี้ ฝึกวิชาชีพมาแล้วสักพักก็เปลี่ยนอาชีพ รื้ออะไรมาครับ การเดินทาง บางทีงานอยู่ชั้นสอง แต่คนพิการไม่สามารถขึ้นรถขึ้นไปได้ อันนี้มีปัญหา เพราะโรงเรียนสอนคอมพิวเตอร์ อย่างโรงเรียนสอนคอมพิวเตอร์ผู้พิการที่ปากเกร็ด สอนคนพิการแล้วจำนวน 50% ได้งานอย่างแน่นอน เพราะว่ามี การติดต่อเชื่อมโยงกับบริษัทเป็นร้อยบริษัท บางคนเรียนแล้วไปขายก็พับ

ไปขายล็อตเตอรี่ อย่างคนที่ไปเรียนฝึกอาชีพคนพิการที่ศูนย์พระประแดง บอกว่าครูสอนน้อยไป สู้คนปกติไม่ได้ แต่ได้รับการแนะนำจากครูผู้สอนว่าให้ไปเรียนเพิ่มเติมเอง อย่างบางคนที่เขาขายล็อตเตอรี่เขาบอกว่าเดือนหนึ่งเขาได้เงินหมื่นกว่าบาท อันนี้ครับคือปัญหา คนพิการที่มาเรียนเขาจะปรับตัวเองได้ อย่างบางคนเรียนเย็บจักรซึ่งมีความทันสมัยกว่าที่เรียนมาแต่เมื่อมีกาทดลองทำบ่อยๆ ฝึกบ่อยๆ เขาก็ทำได้ นี่คือการปรับตัวของเขา อย่างคนพิการคนหนึ่งเป็นวิศวกร เขาถูกไฟดูดขาขาดทั้งสองข้างเขาต้องใส่ขาเทียมแต่ก็สามารถขับรถได้ อย่างขับรถจากกรุงเทพไปเชียงใหม่ เขาก็สามารถทำได้

อาจารย์ธรรม จตุнам (อาจารย์วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล)

ขอย้อนกลับไปที่กระทรวงศึกษาธิการให้เห็นภาพนะครับ เพื่อพวกเราจะได้มาปรับใช้ กระทรวงจะเน้นเช่นมีคำในภาษาอังกฤษคือ 4 ตัวอักษรคือ ซีเอส คือ S E A T คือตัว S ก็คือ Student, E คือ Environment, A คือ แอ็คทีวี่ คืองานต่างๆ, T ก็คือ Tool ก็คือเครื่องมือต่างๆ ถ้าจะอธิบายองค์ประกอบทั้งสี่อย่างก็คือ ตัวนักเรียน, สภาพแวดล้อม, งาน และเครื่องมือต่างๆ ซึ่ง 4 ตัวนี้จะสามารถทำให้คนพิการสามารถเรียนรู้และทำงานได้ ก็ลองดูนะครับ

คุณศุภลักษณ์ ชัยภานุเกียรติ (นักวิชาการพิเศษ สถาบันราชานุกูล)

ก็ขอบคุณนะคะ ขอย้อนไปนิดนึงนะคะที่มีการพูดว่าการวางแผนเป็นรายบุคคลให้เขา ถ้าโยงในด้านของการศึกษานี้ ถ้ามองว่าใครเป็นคนวางแผนให้ ถ้าในเด็กมีการวางแผนทั้งตัวผู้สอน, เด็ก และผู้ปกครองเด็ก และมีนักศึกษาวิชาชีพต่างๆ ดูตามศักยภาพต่างๆ ของเด็ก ถ้ามีความพิการทางร่างกายอาจจะมีนักกายภาพบำบัดและควรมีนักกายภาพบำบัดเข้ามาร่วมในการวางแผน ถ้าคนที่พิการทางร่างกายถ้าเขายังสามารถทำงานได้ น่าจะให้เจ้าตัวเป็นคนวางแผนและอาจจะคุยกับครูผู้สอน บางทีผู้เรียนอาจจะวางแผนเกินไปต้องเอาหลายๆ คนมาร่วมกันคิด

อาจารย์ธนา ยุธ ธานี

มีการประกันคุณภาพในการศึกษาทางด้านวิชาชีพนี้หรือไม่ ถ้าเป็น ในส่วนของรัฐบาล การประกันในเรื่องอาชีพครับ

คุณวิจิตร แก้วเครือวัลย์ (นักสังคมสงเคราะห์ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ)

ในส่วนของการประกันในเรื่องของวิชาชีพนี้ยังไม่มีนะคะ ในส่วนของบางสาขาเราคิดที่จะเข้าไปอิงกับสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อที่จะให้เด็กได้ไปทดสอบ เพื่อให้ได้ความรู้ได้เป็นมาตรฐานสากล โดยร่วมกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน คิดว่าในเรื่องของหลักสูตรต่อไปคงมีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรด้วย และปรับวิจญาณของผู้สอนมากขึ้นด้วย ขอขอบคุณคะ

อาจารย์ธนาฯ อนุธิติ

ขอบคุณมากครับ แล้วในส่วนของการส่งเคราะห์ทหารผ่านศึกมีปัญหาในการจัดทำงานมั้ครับ

คุณสมศักดิ์ น้อยมีสุข (ช่างงานระดับ 2 หน่วยงานสร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์และประณีตศิลป์)

มีครับ มีหลายอาชีพครับ เราจะต้องมีการรับรองทั้งคุณภาพและมีการค้าประกันให้ด้วย

อาจารย์ธนาฯ อนุธิติ

รับรองนี้ รับรองในรูปแบบใดครับ เป็นประกาศนียบัตรหรืออะไรครับ

คุณสมศักดิ์ น้อยมีสุข (ช่างงานระดับ 2 หน่วยงานสร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์และประณีตศิลป์)

เป็นประกาศนียบัตร มีทั้งหมดครับ

ร้อยโทธนภฤต วิจิตรกุล (ผู้แทนสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย)

ขออนุญาตครับ ในเรื่องของหลักสูตรการฝึกวิชาชีพนี้มันอาจจะอยู่ในช่วงที่เรากำลังหาให้คนพิการอยู่เหมือนกันครับ ทางสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทยร่วมกับวิทยาลัยชุมชนกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นโครงการร่วมกัน ตอนนี้เราเป็นโครงการนำร่องเรื่องหลักสูตรระยะสั้น 5 หลักสูตร 48 ชั่วโมง เราก็เจอปัญหาอยู่ดีแหละครับ เรามีหลักสูตรให้ แต่เราไม่มีคนมาเรียนครับ จริงๆ ครับ หลักสูตรก็มีซ่อมคอมพิวเตอร์ ซ่อมโทรศัพท์มือถือ ตัดผมชาย เสริมสวยหญิง ทำเบเกอรี่ ปรากฏว่าเราได้เด็กเรียนเบเกอรี่ 5 คน ซึ่งในหลักสูตรเราจะกำหนดผู้เรียนไว้ 15 คน เราก็เปิดไปทั้ง 5 หลักสูตร แต่มีคนเข้าอบรมแค่ 5 คน บางทีพวกนี้เราก็ต้องดูด้วยนะครับว่าจริงๆ แล้ว เราจะมากำหนดหลักสูตรให้คนพิการไม่ได้แล้ว เราจะต้องดูอนาคตข้างหน้า เราจะเอาผู้พิการเข้าสู่ตลาดแรงงาน ถ้าหิ้วของได้ก็ไม่ปัญหาแต่อย่างใด แต่ปัจจุบันคนพิการเมื่อฝึกอาชีพสำเร็จออกมาแล้วมักจะเจอปัญหาเหล่านี้ครับ คือเขาไม่สามารถที่จะต่อสู้ในตลาดแรงงานได้ ดังนั้นก็ยังเชื่อมั่นในศักยภาพของคนพิการ การเปิดโอกาสให้เขาได้เรียนและในอีก 2-3 ปีข้างหน้าระดับการศึกษาจะต้องก้าวหน้ามากขึ้น ตลาดแรงงานเขาไม่มองแล้วครับ เขามองว่าการฝึกอาชีพเป็นการหาประสบการณ์อย่างหนึ่งเท่านั้น แต่ถ้าจะเอามาประกอบอาชีพเพียงอย่างเดียวคงไม่ได้ครับ

อาจารย์ธรรม์ จตุณาม (อาจารย์วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล)

มันอาจจะเป็นไปได้ว่าคนที่มาศึกษาอาจจะเป็นคนอีกระดับหนึ่ง อย่างชาวบ้าน อย่างตาสีตาสา เขาก็อยากมีอาชีพที่ไม่ต้องใช้ความรู้มากมายเท่าไรหรอก อันนั้นน่าที่จะคุยกันในอีกสัปดาห์หนึ่งครับ ในหลักสูตรตรงนี้

ร้อยโทธนภุต วิจิตรกุล (ผู้แทนสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย)

ก็ทางรัฐบาลก็รับทราบนะครับ ผมเองก็พยายามหาหลักสูตรนี้ไป โครงการที่เรามีทางภาคอีสานทั้ง 19 จังหวัด เรากำลังเริ่มดำเนินการฝึกอบรมพวกนี้ให้กับคนที่มีความต้องการ แต่ว่าจริงๆ แล้วทางสมาคมเองก็มีความต้องการพัฒนาในเรื่องนี้เยอะๆ คือเรื่องการติดต่อการสื่อสาร รับรู้ข้อมูล เราก็พยายามให้ทางเครือข่ายของเราได้รับทราบข้อมูลด้วย สมาคมตอนนี้ที่มีสมาชิกที่เป็นเครือข่าย 400 กว่าแห่งทั่วประเทศ ตอนที่เรารู้ระบบเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เรามาจัด ตรงนี้เพื่อต้องการกระจายข้อมูลไปทั่วภูมิภาคเลยนะครับ เรามีศูนย์ประสานงานภาคอยู่ทั้ง 4 ภาค ซึ่งเราจัดตั้งเสร็จเรียบร้อยแล้ว เราลงทุนทำคอมพิวเตอร์เรนทไปทั้งหมด 590,000 บาท ตอนนี้อยู่ในระหว่างการทดลองระบบ ถ้าตรงนี้เรียบร้อยแล้วทุกส่วนงานก็สามารถเข้ามาใช้บริการของเราตรงนี้ได้ เพื่อที่เราจะกระจายออกไปเพื่อต้องการให้คนพิการเป็นรูปเป็นร่างมากกว่าที่เป็นอยู่เนี่ย ผมเองก็เป็นคนพิการคนหนึ่ง ผมต่อสู้มา 20-30 ปีด้วยกัน ตั้งแต่ปี 2515 แต่ความพิการของผมเองมันไม่ได้เป็นอุปสรรค ผมทำงานอยู่องค์การโทรศัพท์เป็นผู้ชำนาญการ 8 ซึ่งบางสิ่งบางอย่างเรารู้ เราจึงสู้เพื่อคนพิการคนอื่น ๆ ซึ่งบางคนเขาไม่รู้ในเรื่องของตรงนี้เลย เพราะพอพิการแล้วก็เก็บตัว เพราะฉะนั้นเราจะต้องจุดคนเหล่านี้ออกมา แล้วคนพวกนี้ก็จะไปเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาคนพิการในรุ่นต่อไป ปีนี้ผมได้เพื่อนคนหนึ่งเขาเป็นทนายความครับ ไปว่าความแล้วถูกวางระเบิดขาขาดทั้งสองข้าง เราก็ถึงเขามาช่วยงานตรงนี้ เขาก็ไปช่วยวางโครงการนำร่องที่ภาคอีสาน ปีนี้เราจัดที่โคราช เรามีโครงการใหญ่โครงการหนึ่งชื่อ โครงการศูนย์ฝึกวิชาชีพ เนื้อที่ 14 ไร่ เราได้รับการบริจาคมาจากศูนย์ฝึกศูนย์ศึกษาพิเศษโคราช ร่วมกับพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด ตอนนี้อยู่ในช่วงดำเนินการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพ เราจะทำให้ศูนย์นี้เป็นจุดของทางภาคอีสานทั้งหมด ศูนย์นี้จะสามารถหารายได้เลี้ยงตัวเองได้ ตอนนี้อยู่กำลังระดมเงินทุนกันอยู่ และก็มีบางหน่วยงานของรัฐให้การช่วยเหลือเรา เราก็กำลังมองไปข้างหน้า เพราะว่าปัญหานี้เรามีอย่างมาก ๆ ผมจัดอาชีพให้คนพิการหลายอย่างมาก บางคนเป็นผู้จัดวิทยุ, โทรศัพท์ บางครั้งเราฝึกให้เขาแล้วเมื่อจบออกมาก็ยังหางานทำไม่ได้ ซึ่งในสถานการณ์ปกติคนที่ปกติจะต้องจบปริญญาตรีเท่านั้นจึงจะสามารถทำได้ แต่คนพิการเมื่อเราจัดหาโอกาสให้ แต่ก็ยังไม่มีการทำอยู่ดีครับ ค่อนข้างลำบากมาก เราถูกจำกัดในเรื่องของอาชีพ ในความคิดของสมาคมนี้มันต้องเป็นอาณัติและเป็นคนพิการเลย เพราะคนพิการถึงจะอยู่ได้ บางสิ่งบางอย่างมันต้องผูกขาดแม้แต่ในเรื่องของสินค้า ว่าเป็นของคนพิการและกำลังการซื้อมันถึงจะอยู่ได้ สิ่งสำคัญคนพิการจะต้องมีรายได้ที่ถาวร ถ้ามีรายได้ที่ไม่ถาวรเขาจะเปลี่ยนอาชีพอยู่ตลอด อันนี้เป็นเรื่องที่เรายกมาจะทำอยู่ครับ แต่ก็ใช้เวลาทำมากกว่า 8-9 ปีมาแล้ว แต่ก็ยังมีวิชาการหลายๆ ท่านให้แนวคิดให้มุมมองกับทางเรา อย่างแหล่งเงินที่จะลงทุนควรจะไปเอามาจากที่ไหน แต่เราจะต้องดันโครงการนี้ออกมาให้ได้ ซึ่งอยู่ในช่วงที่เรากำลังเสนอโครงการนี้อยู่ คิดว่าในปีหรือสองปีต่อจากนี้สมาคมคนพิการจะผลักดันโครงการนี้ให้ไกลที่สุดเท่าที่จะไกลได้ขอบคุณครับ

คุณวิจิตร แก้วเครือวัลย์ (นักสังคมสงเคราะห์ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ)

ขอให้อ่านนิพนธ์นะคะ ในเรื่องปัญหาของศูนย์ฝึกนี้มีปัญหาค่อนข้างเยอะเลย โดยเฉพาะในส่วนของการพัฒนาสังคมและสวัสดิภาพในทุกๆ ปีเราจะหาคนพิการเข้ามาฝึกได้น้อยลง เพราะว่าส่วนหนึ่งคนพิการเขามีทางเลือก และอีกส่วนหนึ่งก็มีการร่วมมือจาก อบจ. และทาง อบต. และตัวคนพิการเองด้วยในท้องถิ่นนั้นๆ และก็มีการหางานให้ด้วย อันนี้เราจะเน้นในชุมชน ก็อาจจะให้ข้อมูลเพิ่มเติมให้ทางอาจารย์ได้รับทราบอีกนิดหนึ่งนะคะ และอีกกลุ่มหนึ่งก็คือเรื่องการเป็นอยู่ของคนพิการในกลุ่มสติปัญญาด้วยก็เป็นอีกกรณีหนึ่งใน

ท้องถิ่น ซึ่งเราจะให้ผู้ปกครองเข้ามาดูแล้วด้วยร่วมกับเราอีกรูปแบบหนึ่งก็คือ การพัฒนาส่งเสริมอาชีพอิสระให้กับคนพิการก็จะมีกลุ่มของคนพิการที่มีผลิตภัณฑ์ของตนเองมีการรวมกลุ่มกันเองและพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าของตัวเองไปสู่ชุมชน เช่น สินค้าโอท็อป ซึ่งเรากำลังดำเนินการอยู่ค่ะ เราก็คิดว่าในเรื่องของศูนย์ฝึกฝีมือของคนพิการก็เข้ามาเรียนน้อยลง เราก็กำลังดูในปัญหานี้อยู่เหมือนกัน ขอขอบคุณค่ะ

อาจารย์ธนาigus ธนิตติ

อาจเป็นไปได้มั้ยว่าในกรณีที่ชุมชนมีกลุ่มคนพิการมากหน่อย อาจจะมีสินค้าโอท็อปของตัวเองแล้วส่งบุคคลในชุมชนนั้นเข้ามาเรียนที่ศูนย์ฝึกวิชาชีพเป็นราย ๆ ไปครับ

คุณวิจิตร แก้วเครือวัลย์ (นักสังคมสงเคราะห์ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ)

จริงๆ แล้วเราทำตามแผนพัฒนาคุณภาพของคนพิการปี 45-49 ซึ่งจะเน้นให้คนพิการใช้ชีวิตอยู่ในชุมชนของตัวเองโดยการประกอบอาชีพ สิ่งที่เขาจะต้องทำก็คือค้นหาอาชีพที่มีอยู่ในชุมชนทำ มันจะทำให้ยั่งยืนกว่า

อาจารย์ธรรม จตุнам (อาจารย์วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล)

ขออนุญาตครับ คือผมให้ข้อมูลอย่างนี้นับตั้งแต่อดีต ช่วง พ.ศ. 2500 เป็นต้นมา ถามว่าการพัฒนาคนพิการถูกมั่วยตามที่ผู้ใหญ่อคิด นั่นคือเอาคนพิการเข้ามารวมกันอาจตามศูนย์สังคมสงเคราะห์ต่างๆ คนพิการก็จะลำบากในการเข้าไปอยู่ในสังคม การที่คนพิการเข้ามาอยู่ในศูนย์ก็เหมือนเป็นการปรับตัวเพื่อที่จะสามารถเข้าไปอยู่ในสังคมในชุมชน ครอบครัว สำหรับการศึกษาก็เอาเข้าไปเรียนในโรงเรียนที่มีอยู่แล้วนี่คือประเทศที่พัฒนาแล้วเขาจะเป็นอย่างนี้ ถ้าถามว่าในประเทศไทย ณ ปัจจุบันนี้มีมั้ย ถามว่าคนพิการร้อยละร้อยส่วนใหญ่จะอยู่ในกรุงเทพ และอาศัยอยู่ในชุมชนเป็นกลุ่มๆ อย่างเช่น คนตาบอด, คนหูหนวก เพราะฉะนั้นบางที่ความสัมพันธ์ของทางครอบครัวอาจจะมีน้อย ไม่ครบ 100%

ร้อยโทธนภฤต วิจิตรกุล (ผู้แทนสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย)

ตอนนี้อาจจะเป็นอีกเหตุปัจจัยหนึ่งก็ได้ครับที่ทำให้คนพิการเองนี้ฝึกอาชีพค่อนข้างน้อย เพราะจริงๆ แล้วตอนนี้การบริหารงานของรัฐบาลเองจะผลักความรับผิดชอบหรืองบประมาณออกไปที่ท้องถิ่น เพราะฉะนั้นงบของคนพิการส่วนหนึ่งจะไปถูกตั้งโดยทาง อบต., อบจ. ซึ่งทางรัฐบาลเปิดไว้ให้เลย ซึ่งผมจำตัวเลขที่แน่นอนไม่ได้ครับ ซึ่ง 10% ของงบประมาณสามารถตั้งเป็นในส่วนของคนพิการได้เลย ฉะนั้นในส่วนท้องถิ่นจริงๆ แล้ว ถ้าคนพิการที่เขามีผู้นำที่มีศักยภาพเขาจะสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนี่ก็คือข้อมูลหนึ่งที่ทำให้คนพิการมาฝึกวิชาชีพตามศูนย์น้อยลงครับ ขอขอบคุณครับ

อาจารย์อรอนงค์ สงเจริญ (อาจารย์วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล)

ขออนุญาตค่ะ รูปแบบค่อนข้างเยอะ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ธรรมและอาจารย์เนกพูดถึงเมื่อสักครู่นี้ เรื่องคนพิจารณาว่าจะฝึกที่บ้านหรือเข้าไปฝึกตามศูนย์ ซึ่งแนวปรัชญาใหม่มีไว้ให้สามารถอยู่ร่วมในสังคม ถ้ามองในมุมของการฝึกวิชาชีพอย่างไรก็ได้ แต่ขอให้มีการเลือกสำหรับคนพิจารณาค่าสำคัญที่สุดนะค่ะ เพราะประเทศเรากำลังมีการพัฒนาอาจจะปรับเปลี่ยนรูปแบบและมีการประเมินว่ามีความเหมาะสมอย่างไร ก็เชื่อมต่อไปเรื่องที่ว่าเมื่อสักครู่ อย่างเช่นคุณศุเมธได้เสนอมาว่าคนพิจารณาไม่ต้องเรียนเฉพาะหลักสูตรวิชาชีพที่มี อาจจะเรียนด้านอื่น เช่น วิศวกรรม ซึ่งวิศวกรรมจะต้องเรียนในมหาวิทยาลัย แต่ที่นี้พื้นฐานเราได้มีการจัดระบบกันแล้วหรือยัง มีการกำหนดกฎระเบียบมากำหนดกรอบที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ในระดับมหาวิทยาลัยก็เหมือนกัน ทาง สมอ.พยายามจะวางยุทธศาสตร์ในเรื่องของจัดระบบสนับสนุนคนพิจารณา อันนี้ก็อาจจะเห็นข่าวดีสำหรับคนพิจารณาที่อยากเรียน ที่อีกส่วนหนึ่งที่เกี่ยวเนื่องกันในเรื่องของการวิจัยนี้ในด้านของผู้สอบ มองแล้วค่อนข้างครอบคลุมนะค่ะ จะมีในส่วนของความรู้ ทักษะ อยากจะเพิ่มในส่วนของคุณลักษณะนิสัย แยกย่อยออกมาเป็นจิตวิทยาในการฝึกวิชาชีพ อยากจะขออนุญาตเพิ่มตรงนี้สักนิดหนึ่งว่า มีเจตคติที่ดีต่อคนพิจารณา ไม่ต้องบอกว่าหมายถึงอย่างไร เอาแค่เหมาะสม ไม่ใช่ว่าการช่วยเหลือคือเจตคติที่ดี เราก็จะมาดูกันในรายละเอียดอีกครั้งหนึ่ง ขอขอบคุณค่ะ

อาจารย์ธนาigus ธนินิธิ

ขอบคุณครับ แล้วในส่วนอื่นจะมีเพิ่มเติมมั๊ยครับ

คุณศุเมธ เลิศตรงสิน (ผู้แทนศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ NECTEC)

อย่างแรกต้องขอตอบว่าเห็นด้วยกับบางจุดของอาจารย์ซึ่งอาจจะเห็นด้วย เราไปใส่เจ้าหน้าที่ที่ฝึกวิชาชีพ ซึ่งเท่าที่ฟังในที่ประชุมนี้มันเป็นโมเดลเดียวกัน อันนี้คือประเด็นแรกที่จะชี้ให้เห็นนะค่ะ ในประเด็นเกี่ยวกับผู้สอนซึ่งจากที่ฟังมาทั้งหมด เข้าใจว่าผู้สอนจะต้องสอนซึ่งอาจจะไม่เป็นอย่างนั้นก็ได้ อาจจะเป็นผู้บริหารจัดการก็ได้ซึ่งเป็นไปไม่ได้เลยว่าคนสอนคนนั้นจะสอนได้ทุกเรื่อง ดังนั้นคนที่จะทำตรงนี้ได้ควรจะเป็นผู้บริหารจัดการมากกว่า แทนที่ผู้สอนอาจจะเห็นเพียงองค์ประกอบย่อยเท่านั้น แล้วประเด็นที่สอง ที่พูดๆ กันมาเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมซึ่งมันเป็นเพียงสภาพแวดล้อมในสถานที่ฝึกวิชาชีพ แต่เท่าที่เรารู้ว่าคนที่ได้รับการฝึกอาชีพในชุมชน แล้วบ้านของคนพิจารณา และอย่างใน อบต. เราควรจะปรับสภาพอย่างไรหรือแม้แต่การฝึกอาชีพพร้อม ถ้าเราจะต้องมีกฎเกณฑ์ในเรื่องของโรงฝึก, อากาศถ่ายเท ซึ่งมันเป็นเพียงข้อปลีกย่อย ซึ่งเราจะต้องไปปรับสภาพสิ่งแวดล้อมของแต่ละอาชีพหรือของสถานที่มาเป็นตัวกำหนดในการฝึกวิชาชีพของคนพิจารณา แล้วอย่างใน อบต. จะจัดการอย่างไร คงต้องมีการปรับปรุงในส่วนข้อ 1 และ 4 ครับ เป็นมุมมองที่มันหลุดจากกรอบกฎเกณฑ์ที่มีอยู่ มันจะได้ใช้กับทุกอย่างที่ได้มีการพูดคุยกันทั้งหมดนี้ครับ

อาจารย์ธนาigus ธนินิธิ

เสนอว่าทั้งตัวผู้สอนและผู้บริหารจัดการ

คุณศุเมธ เลิศตรงสิน (ผู้แทนศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ NECTEC)

อาจจะไม่ใช่ผู้สอน

อาจารย์ธนาสุส ธนिति

ใช่ อาจจะมีการเชื่อมโยงกัน สำหรับตรงนี้เป็นรูปแบบใหม่ซึ่งในประเทศไทยยังไม่เคยมีใครทำในรูปแบบนี้สำหรับคนพิการมาก่อน และในต่างประเทศก็ยังมีโครงการที่ยังน้อยมาก อยากให้ลองเสนอตรงส่วนอื่นบ้างครับ

คุณประเสริฐ จุฑา (นักจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล)

ขออนุญาตเพิ่มเติมนิดนึงนะครับ ในความสำเร็จในส่วนของผู้วิจัยถือว่าเป็นความสำเร็จตรงไหน ถ้าเรบอกว่าความสำเร็จของการฝึกวิชาชีพคือ เขาเรียนได้เกรดดี ๆ เราเน้นตรงนี้หรือเปล่า ในกรอบตรงส่วนนี้ก็ค่อนข้างชัดเจนครับ แต่ถ้าสมมติว่าความสำเร็จตรงนี้คือ การพัฒนาที่จะทำให้เขาเป็นคนที่มีความรู้และไปประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน ซึ่งก็เป็นคุณภาพที่ดีของชีวิต สิ่งที่ยากจะเพิ่มเติมก็คือว่า ความสำเร็จส่วนบุคคลตรงนี้อาจจะไม่เพียงพอที่จะต่อสู้ฝ่าฟันกับกลุ่มอื่นๆ ในเรื่องของรายได้ เพราะฉะนั้น ถ้าเรามองในตรงนี้เป็นการศึกษาฝึกอาชีพในกรอบของรัฐบาล ถ้าเรามองว่าเขามีความจำเป็นจะต้องเรียนรู้ในเรื่องของการตลาดด้วย ในเรื่องของวิชาชีพนั้นอาจจะไม่เพียงพอเสียแล้ว การสื่อสารอาจจะมีความจำเป็นของการขาย การวางแผนทางการตลาด เครือข่ายต่างๆ อาจจะเป็นเรื่องที่จำเป็นในอนาคตของเขา ยกตัวอย่างเช่น สมมติว่าเช่นแอมเวย์เขาจะมีเครือข่ายของเขา จะมีการสอนในเรื่องการวางแผนทางการตลาด ให้รู้ว่าการสื่อสารการเจรจาต่อรองกับลูกค้านี้จะทำอย่างไรได้บ้าง การที่จะสร้างคนเข้าไปสู่ระบบนี้จะต้องใช้อะไรบ้าง ถ้าเรามองว่าความสำเร็จในการฝึกวิชาชีพตรงนี้แต่เพียงว่าอยู่ในกรอบของราชการผมก็คิดว่า ก็น่าจะโอเคในแง่ขององค์ประกอบทั้ง 6 อย่างตามที่กล่าวมาแล้ว แต่ในแง่ของอนาคตอาจจะจะเป็นโมเดลที่ไม่ได้อิงกับทางราชการนั้น มองว่าความสำเร็จในรูปแบบของ Network ของคนพิการตรงนี้นะครับ ซึ่งน่าจะมีการเพิ่มเติมในเรื่องของการตลาด การเป็นเครือข่าย การสื่อสาร การเจรจาต่อรอง เพื่อรองรับกับระบบตรงนี้นะครับ

อาจารย์ธนาสุส ธนिति

ก็ขอขอบคุณมากนะครับ จะนำไปพิจารณาเพิ่มเติมในส่วนอื่นๆ ต่อไปครับ

อาจารย์พรพรรณ สมบูรณ์ (อาจารย์วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล)

จากองค์ประกอบทั้ง 6 อย่างที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ในแง่ของนโยบายถ้ามีการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบทั้ง 6 อย่างก็จะมีผลเล็กน้อยหรือเปล่า อยากมีองค์ประกอบในเรื่องของนโยบายเข้ามาเสริมด้วยมั้ย ประเด็นที่สองจากองค์ประกอบทั้ง 6 เราน่าจะแยกบริการเสริมออกมาจากบริการทางวิชาการมั้ย เช่นในเรื่องของการแนะแนวการจัดหางาน การอำนวยความสะดวกหรือแม้แต่ด้านวิชาชีพทางกายภาพบำบัด ซึ่งมันจะต้องมีอยู่ในศูนย์เหล่านี้จะต้องจำเป็นต้องแยกออกมาด้วย แล้วในเรื่องของบริการเสริม และบริการทาง

วิชาการ หรือรวมทั้งการจัดหางาน การวางแผนส่วนบุคคล หรือการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการในเรื่องที่ว่า คนพิการเมื่อเข้าไปทำงานกับเขาแล้วควรจะมีการปรับตัวเข้าหากันอย่างไร การจัดสภาพแวดล้อม ตรงนี้เป็น ข้อคิดเห็นว่าจะแยกออกมาหรือเปล่า ในส่วนของผู้สอนอยากเสริมว่าความรู้ของผู้สอนเท่าที่ไปสัมผัสมาค่อนข้างที่จะล้าสมัยและใช้วิธีการเดิมๆ ใช้จิตวิทยาที่ไม่ถูกต้องการสอนที่ไม่ถูกต้องเช่น การสอนเย็บเสื้อผ้าที่ยังไม่ถูกต้องนัก น่าที่จะมีการปรับปรุงตรงส่วนนั้นให้เขาได้ไปอบรม ให้มีการเสริมขบวนการเพิ่มความรู้เพิ่มเติมใหม่และควรที่จะเสริมความรู้ในเรื่องเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้สอนด้วย ว่าเขาสัมผัสกับคนพิการแต่เขาไม่รู้ คนพิการที่มีความพิการมากแต่เขาพยายามฝืนให้คนพิการนั้นทำ ซึ่งสร้างความเจ็บปวดให้กับคนพิการนั้นๆ ด้วย ทั้งนี้เขาไม่รู้ว่าสิ่งเหล่านี้มันมีอุปกรณ์สำหรับช่วยอยู่แล้ว ซึ่งก็อยากแนะนำไว้ ณ ที่นี้ด้วย ในส่วนของผู้เรียนบางครั้งเราไม่สอบถามเขา บางคนมาจากชนบทและไม่รู้ว่ามีโลกนี้มีอุปกรณ์ในการช่วยเหลืออะไรบ้าง บางครั้งถ้าเราไปถามเขาก็ไม่สามารถตอบได้หรือว่าเขาต้องการอะไร ขอ ย้อนไปนิดนึงนะคะที่เคยไปดูงานมาเกี่ยวกับการทำดอกไม้จากเกล็ดปลา ซึ่งเขาทำมาเป็น 10 ปีแล้ว แต่ไม่มีการปรับปรุงอะไรเลยทำแบบเดิมๆ ไม่มีการประยุกต์อะไรให้ใหม่ๆ ขึ้นมา ไม่มีการเช็คความต้องการตลาดเลย ว่าควรทำอะไรเพื่อดึงดูดผู้ซื้อหรือความต้องการของคนทั่วไป หรือการเพิ่มมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ ก็อยาก เสนอตรงนี้ไว้ ขอบคุณค่ะ

อาจารย์ธนาigus ธนินิติ

ขอบคุณอาจารย์มากนะคะ ก็จะได้รับไว้ใช้ในงานวิจัยนี้ครับเพื่อเพิ่มเติมและปรับปรุงให้ดีขึ้นครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัชรภรณ์ วรรณดี (อาจารย์คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล)

ขออนุญาต ฟังมานานแล้ว อยากทราบว่าใน 6 แสกว่าคน ผู้พิการมีการศึกษาสูงสุดแค่ไหน

อาจารย์ธนาigus ธนินิติ

ไม่มีตรงส่วนนี้ครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัชรภรณ์ วรรณดี (อาจารย์คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล)

คะ ก็จะขอเพิ่มในส่วนนี้นะคะ ควรจะมีการฝึกให้คนพิการหรือสอนให้ไปประกอบอาชีพอิสระไม่ต้องไปเป็นลูกจ้างของใคร เช่น อย่างนักเขียน นักแปล งานดี เงินก็ดีนะคะ ซึ่งตอนนี้ยังขาดแคลนอยู่ ถ้าผู้ พิจารการศึกษาสูงขึ้นปริญญาตรี ถ้าฝึกภาษาอังกฤษก็น่าจะทำได้ สามารถอยู่อย่างอิสระพึ่งตนเองได้ อย่างคน พิจารบางท่านก็เป็นนักเขียน, นักแปลในระดับโลกก็มี อยากจะกระตุ้นให้คนได้ฉีกแนวออกไปบ้าง บางคนอาจ วาดรูปเก่งก็สามารถวาดรูปขายได้เงินทองมากมาย จะมีทางเป็นไปได้มัย ก็อยากจะฝากแนวคิดนี้ด้วยคะ ขอบคุณค่ะ

ร้อยโทธนภุต วิจิตรกุล (ผู้แทนสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย)

อย่างที่อาจารย์พูดมีครับ อย่างนักเขียนบทละครก็มีการฝึกอบรมอยู่เหมือนกันสำหรับคนพิการ ปัญหาใหญ่ก็คือพื้นฐานทางการศึกษานี้แหละครับ ซึ่งทางเราก็ได้มีการจัดอบรมมาหลายรุ่น แต่ก็ยังไม่มีใครมีฝีมือเก่งๆ สักคน ก็ทำอยู่ครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วชิราภรณ์ วรรณดี (อาจารย์คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล)

เราก็ต้องมีการผลักดันในเรื่องการศึกษาด้วย

ร้อยโทธนภุต วิจิตรกุล (ผู้แทนสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย)

ครับ เราก็มีการผลักดันในเรื่องการศึกษายู่เหมือนกัน เราก็สนับสนุนในเรื่องการศึกษามีการผลักดันให้ไปสอบทั้งปริญญาตรี, โท แต่หาคุณสมบัติค่อนข้างยาก บางทีในเรื่องการรับรองการทำงานครบ 5 ปี เพื่อที่จะได้ไปสอบเข้าเรียนที่รามคำแหงได้ มีการใช้ประสบการณ์ช่วยด้วยครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วชิราภรณ์ วรรณดี (อาจารย์คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล)

สมมุติว่าถ้าเราส่งเสริมให้คนที่จบ ป.6, ม.3, ม.6 ,ปริญญาตรี เข้าไปทำงานได้ สามารถเข้าไปทำงานในสำนักงานต่างๆ ได้ เช่น ถ่ายเอกสาร ส่งจดหมาย หรือทำงานเล็กๆ น้อยๆ ในสำนักงานนั้นๆ ได้มัยคะ น่าจะมีการถามสำนักงานต่างๆ ทั้งรัฐบาลและเอกชนรับเข้าเป็นลูกจ้างชั่วคราว, ถาวร หรือรายวัน น่าจะได้มัย

อาจารย์ธรรม จตุнам (อาจารย์วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล)

คืออย่างคนพิการซึ่งผมเป็นคนตาบอด เผลอไม่ได้คิดแทน แต่พูดแทนให้กับคนพิการทั่วไป การทำหลากหลายอาชีพมันมีเยอะ บางคนก็ไปเป็นช่างเชื่อมหลังคา คนญี่ปุ่นเห็นก็ยั้งที่ ปัญหาการทำงานนี้นะครับ ประการแรก สถานประกอบการต้องพูดกันแบบเอาจริงเอาจังครับ เห็นใจสถานประกอบการที่ถูกหน่วยงานทางราชการยึดเยียดคนพิการให้เข้าไปทำงานอย่างไม่มีผิดชอบ ร่างของกฎกระทรวงระบุไว้ว่าสถานประกอบการใดถ้ามีพนักงาน 200 คน จะต้องมีคนพิการ 1 คน แต่ราชการเองกฎของ กพ. คนพิการไม่มีสิทธิ์เข้าทำงาน แม้แต่การศึกษาเหมือนกัน ถามว่านี่เป็นการเอาเปรียบเอกชนหรือเปล่า พวกผมเวทีไหนก็พูดกันมาอย่างนี้ตลอด จนตอนหลังเขาก็เริ่มเห็นถึงความไม่เสมอภาคตรงนี้ ประการที่สอง คือสภาพแวดล้อม คนพิการที่มีปัญหาในการเดินทาง ถ้าเราเห็นจะพบว่ามีคนตาบอดเสียเป็นส่วนใหญ่ จะขึ้นรถเมล์ก็ต้องถามโน้นถามนี่ แต่คนพิการมากที่สุดคือพิการทางร่างกายแขนขา แต่เขาไม่สามารถออกมาใช้ชีวิตอยู่ภายนอกได้ บางทีหน่วยงานบางหน่วยงานอยากรับคนพิการเข้าทำงานอย่างที่คุณวิเชียรบอก แต่เขามาทำงานไม่สะดวก จะซื้อรถเก๋งมาทำงานเงินเดือนก็ได้ไม่กี่พันบาท มันก็ไม่คุ้ม

คุณประเสริฐ จุฑา (นักจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล)

ขอเสริมเรื่องการเรียนชั้น ป.6 นะครับ มูลนิธิส่งเสริมคนพิการจะรับคนพิการตั้งแต่มีความรู้ระดับ ป.6 ขึ้นไป อายุ 18-35 ปี เพราะฉะนั้นเมื่อถึงวันอาทิตย์เราจะให้เด็กเขาเรียน กศน. เพิ่มวุฒิการศึกษาให้กับตนเอง บางคนที่เป็นอัมพาตหมดทั้งตัวนี่ บางคนก็เป็นโรคเอื้อ เขาเรียนจบแล้วเขาขออยู่บ้าน โดยเขาทำเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์โดยรับทำนามบัตร มีรายได้เดือนหนึ่ง หนึ่งกว่าบาท

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีราภรณ์ วรรณดี (อาจารย์คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล)

มีมากมาย

คุณประเสริฐ จุฑา (นักจิตวิทยา สถาบันราชานุกูล)

มีมากครับ ของเรามีทุกปีครับ

ร้อยโทธนกฤต วิจิตรกุล (ผู้แทนสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย)

ขอเพิ่มเติมข้อมูลอีกอย่างนะครับ สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทยได้ทำข้อตกลงกับวิทยาลัยชุมชน กรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2549 นี้ เราจะส่งคนพิการเข้าไปเรียนในระดับอาชีวะ ระดับ ปวส. จะเป็นช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งตอนนี้อยู่ที่กำลังทำข้อตกลง ซึ่งเราจะต้องมีทุนในเรื่องการลงทะเบียน, ที่พัก และเบี้ยเลี้ยงให้เขาด้วย ในระยะเวลา 2 ปีครึ่ง ซึ่งมันเป็นเรื่องใหญ่ นะครับแต่เราจะต้องทำและจะรับรุ่นแรกประมาณ 50 คน และตอนนี้เราได้มีการประชุมหาแนวทางกันแล้วในปีหน้าคิดว่าน่าจะเป็นโอกาสให้คนพิการได้มีการเคลื่อนไหวในระดับ ปวส.

อาจารย์อรุณี มณีลัม (อาจารย์วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล)

ช่วงนี้ก็ต้องขอขอบคุณหลักของความคิดเห็นของทุกท่านที่ได้ร่วมมือกันวิพากษ์ ก็ขอสรุปสั้น ๆ นะคะ ถ้าตกลงประเด็นใดก็ขอให้เพิ่มเติมให้ด้วยนะคะ หลายท่านที่ได้แสดงความคิดเห็นมาส่วนใหญ่จะบอกว่าขอสรุปรวมไม่ได้แยกประเด็นอะไร ด้วยความจำกัดของเวลา ส่วนใหญ่ทุกท่านจะมีความเห็นตรงกันก็ให้ดูความต้องการของตลาดเป็นหลักที่จะพัฒนาหลักสูตรในการฝึกอาชีพและก็พิจารณาในการให้ข้อมูลในเรื่องเทคโนโลยี เครื่องช่วยอยู่ด้วยในการประกอบอาชีพ และหลายท่านได้มีการเสนอแนะให้มีการฟื้นฟูสมรรถภาพในด้านอื่น เช่นในด้านกาย รวมทั้งการให้บริการในเรื่องของ คอนเทรนนิ่ง เป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม รวมทั้งการให้คำปรึกษาในด้านวิชาชีพด้วยก็คือ โปรเฟสชั่นแนล และคอนเทรนเนอร์ รวมถึงการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน อย่างเช่นการเตรียมความพร้อมในเรื่องของทักษะทางสังคม การปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและอุปกรณ์ในการทำงาน การปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงาน รวมถึงการให้มีการประเมินสมรรถภาพของผู้พิการด้วยทั้งก่อนเข้ารับการฝึกและหลังเข้ารับการฝึกแล้ว และเจตคติของคนพิการที่มีต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อการทำงานตามวิชาชีพ แล้วในเรื่องของหลักสูตรมีการให้ทำแผนการฝึกพัฒนาเป็นรายบุคคล ซึ่งในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้สอน, ผู้เรียน, นักกายภาพบำบัด, นักเทคโนโลยี และนักให้

คำปรึกษาอาชีพ รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ รวมไปถึงการให้ความรู้ในการปรับสภาพแวดล้อม ทั้งในด้านสถาน ฝึกอาชีพ และการปรับตัวของผู้ฝึกเองเพื่อให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในการทำงานด้วย ตลอดจนถึงการฝึก ทักษะการตลาด ด้านอื่นๆ เช่น ที่จะประกอบเป็นผู้ประกอบการเอง เช่น ทักษะการตลาดในด้านการบริหาร จัดการ รวมไปถึงการสร้างเครือข่ายในระหว่างหน่วยงาน นายจ้าง ผู้ฝึก อย่างเช่นคนที่จบไปแล้วมีการ สร้างเครือข่าย มีการติดต่อ สนับสนุนกันอย่างไรบ้าง และมีการพูดถึงแนวโน้มในการฝึกอาชีพในปัจจุบันซึ่ง จะเน้นในชุมชนมากกว่าในสถาบัน คือเน้น คอมมูนิตี้เฟด มากกว่า อินชิตีชั่นเฟด คือให้คนฝึกได้อยู่รวม กับชุมชน เพื่อมีการร่วมมือกับระดับองค์กรในท้องถิ่น เช่น อบจ., อบต. และในปัจจุบันมีผู้ให้ข้อมูลว่าการ กระจายงบประมาณสู่ท้องถิ่นมากขึ้น โดยเฉพาะในส่วนของคนฝึก และเมื่ออาจารย์เสนอว่าอยากให้คนฝึกมี ทางเลือก คือจะฝึกในสถานฝึกอาชีพก็ได้ หรือจะฝึกร่วมในชุมชนก็ได้ ปัจจัยหลักก็อยู่ที่ความสะดวกของผู้ ฝึกเอง และก็ให้มีการสนับสนุนกันเองในชุมชนอย่างเช่นว่ามีการพัฒนาสินค้าที่ผลิตโดยผู้ฝึก ก็มีการพูด ถึงหลักสูตรที่มีหลายท่านช่วยกันเสนอไปพัฒนาให้มีความทันสมัยและให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ที่เป็นจริง มีการพูดถึงโครงการนำร่องในการฝึกคนฝึกในชุมชน ซึ่งมีโครงการนำร่องอยู่ 4 แห่งด้วยกัน ใน ส่วนของเนคเทคเองก็มีการพูดถึงโครงการที่มีการพัฒนารูปแบบทั้งข้อดีและข้อเสีย ในส่วนของการ เปรียบเทียบ ในส่วนนี้ไม่ทราบว่ายังมีประเด็นไหนที่ยังไม่ได้พูดถึง ครอบครัวมากมายคะ

อาจารย์ธรรม จตุнам (อาจารย์วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล)

ไม่แน่ใจว่ามีการเสนอในเรื่องของการศึกษาล้ายๆ IET

อาจารย์อรุณี มณีลัม (อาจารย์วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล)

การวางแผนการฝึกเป็นรายบุคคล จะมีทั้ง 2 ส่วนก็คือ ส่วนที่เป็น ไอทีอี (ITE) และส่วนที่เป็นไออีที (IET)

ITE คือการช่วยในเรื่องของการทำงาน

IET คือการวางแผนในการฝึกเป็นรายบุคคล

ซึ่งจะมีการวางแผนในการฝึกว่าควรมีการฝึกอย่างไร สมมุติว่าเขามีเป้าหมายในการประกอบอาชีพ อีกระหว่างก็จะต้องต่างกันไป คนที่ไม่มีเป้าหมายก็ต้องเข้าสู่ตลาดแรงงาน แล้วก็ยังมีประเด็นไหนบ้างคะ ที่ยังไม่ครอบคลุมหรือที่ท่านเสนอมา ยังไม่ได้พูดถึง

อาจารย์ธรรม จตุнам (อาจารย์วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล)

สรุปก็คือ มองว่าการมีส่วนร่วมของตัวคนฝึก ซึ่งผมพยายามจะมองในส่วนที่เป็นตัว IET (ไออีที) ช่วยกันดูให้หน่อยเพราะการมีส่วนร่วมของคนฝึก

อาจารย์อรุณี มณีลิ้ม (อาจารย์วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล)

ก็อย่างที่ใส่รูปกันไปแล้วนะคะ ถ้ามีการปรับปรุงตรงไหน ทางอาจารย์ธนาภุสก็จะนำไปปรับใช้เองแหละค่ะ ก็ได้ข้อสรุปในการสรุปครั้งนี้แล้วนะคะ ถ้าเผื่อว่าไม่มีประเด็นตรงไหนเพิ่มเติมแล้วนะคะ ถ้าตอนนี้ไม่มีประเด็นใดเพิ่มเติมก็ต้องขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้ช่วยกันระดมความเห็นระดมสมองกันในวันนี้ แล้วก็สุดท้ายนี้ก็จะขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วชิราภรณ์ กล่าวปิดงาน ขอบพระคุณค่ะ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วชิราภรณ์ วรรณดี (อาจารย์คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล)

ขอขอบคุณวิทยาลัยราชสุดา ที่ให้ความร่วมมือในการจัดงานครั้งนี้ซึ่งได้ผลแก่ทุกหน่วยงานที่มานะคะ และก็หวังว่าอาจารย์ธนาภุสก็จะเผยแพร่งานวิจัยที่ได้เรียบจบแล้ว ระดับปริญญาเอก เผยแพร่ให้ทุกหน่วยที่ได้มาและเผยแพร่ไปทางสื่อมวลชนบ้างได้กว้างขวางขึ้นเป็นประโยชน์แก่ผู้พิการทั่วประเทศ ทัวโลก ขอขอบคุณค่ะ

*****

ภาคผนวก ฅ

หลักสูตรวิชาชีพในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพ
สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

หลักสูตรการฝึกวิชาชีพช่างไฟฟ้า-เครื่องทำความเย็น

1. หลักการ

หลักสูตรการฝึกวิชาชีพช่างไฟฟ้า-เครื่องทำความเย็น เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ ได้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในวิชาชีพ และปฏิบัติงานด้านช่างไฟฟ้า-เครื่องทำความเย็น ได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน ตลอดจนเหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกวิชาชีพแต่ละบุคคล สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ มีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัวโดยไม่เป็นภาระของสังคมและประเทศชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้มีความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพช่างไฟฟ้า-เครื่องทำความเย็น
- 2.2 เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพในสถานประกอบการหรืออาชีพอิสระได้
- 2.3 เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

3. เป้าหมาย

3.1 วิชาชีพช่างไฟฟ้า

- 3.1.1 คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพ ระยะเวลา 9 เดือน จะได้รับความรู้ มีความชำนาญด้านช่างไฟฟ้า การติดตั้งไฟฟ้าในอาคาร การตรวจซ่อมอุปกรณ์ไฟฟ้า การพันมอเตอร์และหม้อแปลงไฟฟ้า
- 3.1.2 คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพ ระยะเวลา 6 เดือน จะได้รับความรู้ มีทักษะด้านช่างไฟฟ้า การติดตั้งไฟฟ้าในอาคาร การตรวจซ่อมอุปกรณ์ไฟฟ้า

3.2 วิชาชีพช่างเครื่องทำความเย็น

- คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพ ระยะเวลา 6 เดือน จะได้รับความรู้ มีทักษะด้านช่างเครื่องทำความเย็นและเครื่องปรับอากาศ

4. ระยะเวลาการฝึกอาชีพ

4.1 วิชาชีพช่างไฟฟ้า

- 4.1.1 ระยะเวลา 9 เดือน จำนวน 1,080 ชั่วโมง (ภาคทฤษฎี 320 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 760 ชั่วโมง)
- 4.1.2 ระยะเวลา 6 เดือน จำนวน 720 ชั่วโมง (ภาคทฤษฎี 220 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 500 ชั่วโมง)

4.2 วิชาชีพช่างเครื่องทำความเย็น

- ระยะเวลา 6 เดือน จำนวน 720 ชั่วโมง (ภาคทฤษฎี 220 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 500 ชั่วโมง)

5. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอาชีพ

- 5.1 เป็นผู้พิการอายุระหว่าง 14-40 ปี
- 5.2 เป็นผู้พิการที่มีความรู้สายสามัญ ระดับ ป.6 หรือเทียบเท่า
- 5.3 เป็นผู้ช่วยเหลือตนเองได้ในกิจวัตรประจำวัน/ความพิการไม่เป็นอุปสรรคต่อการฝึกอาชีพ
- 5.4 เป็นผู้ไม่เป็นโรคติดต่อเรื้อรัง ไม่มีอาการวิกฤตจิต หรือติดยาเสพติดให้โทษ

6. เกณฑ์การประเมินผล

- 6.1 ผู้รับการฝึกอาชีพต้องมีระยะเวลาในการฝึกไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80
- 6.2 ผู้รับการฝึกอาชีพต้องมีคะแนนเฉลี่ยผลการสอบตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60
- 6.3 ผู้รับการฝึกอาชีพต้องผ่านการฝึกงานภายในหรือภายนอกหน่วยงาน ไม่น้อยกว่า 1 เดือน

7. การรับรองผล

- 7.1 ผู้สำเร็จการฝึกอาชีพและผ่านเกณฑ์การประเมินผล จะได้รับวุฒิบัตรจากกรมประชาสัมพันธ์
- 7.2 ผู้สำเร็จการฝึกอาชีพจะได้รับใบแสดงผลการเรียนรู้รายวิชา (Transcript) จากศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ

8. ตารางหลักสูตรวิชาชีพ

ระยะเวลา ของ หลักสูตร	ฝึกอบรมหมวดวิชา			รวม	รวม	รหัสวิชา
	วิชา พื้นฐาน	วิชาชีพ	วิชาสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต	จำนวน วิชา	จำนวน ชั่วโมง	
สาขาช่างไฟฟ้า						
9 เดือน	4	8	ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อหลักสูตร	12	1,080	● ชฟ.พ 001-ชฟ.พ 004 ● ชฟ.พ 201-ชฟ.พ 308
6 เดือน	4	5	ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อหลักสูตร	9	720	● ชฟ.พ 001-ชฟ.พ 004 ● ชฟ.พ 201-ชฟ.พ 205
สาขาช่างเครื่องทำความเย็น						
6 เดือน	4	8	ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อหลักสูตร	12	720	● ชฟ.ย 001-ชฟ.ย 004 ● ชฟ.ย 201-ชฟ.ย 208

หมายเหตุ   ฝึกงานภายในหรือภายนอกตามความเหมาะสม เป็นเวลา 1 เดือน

หลักสูตรการฝึกวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์

1. หลักการ

หลักสูตรการฝึกวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ ได้มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพและปฏิบัติงานด้านอิเล็กทรอนิกส์ การซ่อมวิทยุ-โทรทัศน์ ได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนเหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอาชีพแต่ละบุคคล สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ มีรายได้เลี้ยงดูตนเองและครอบครัว โดยไม่เป็นภาระของสังคมและประเทศชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้มีความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์
- 2.2 เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพในสถานประกอบการหรืออาชีพอิสระได้
- 2.3 เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

3. เป้าหมาย

- 3.1 คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพ ระยะเวลา 10 เดือน จะมีความรู้ มีความชำนาญ และเทคนิคด้านการซ่อมเครื่องรับวิทยุ-โทรทัศน์ เครื่องเล่น CD-VCD และระบบจานรับสัญญาณดาวเทียม
- 3.2 คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพ ระยะเวลา 6 เดือน จะได้รับความรู้และมีทักษะด้านการซ่อมเครื่องรับวิทยุ AM/FM และโทรทัศน์ขาว-ดำ

4. ระยะเวลาการฝึกอาชีพ

- 4.1 ระยะเวลา 10 เดือน จำนวน 1,200 ชั่วโมง (ภาคทฤษฎี 410 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 790 ชั่วโมง)
- 4.2 ระยะเวลา 6 เดือน จำนวน 720 ชั่วโมง (ภาคทฤษฎี 270 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 450 ชั่วโมง)

5. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอาชีพ

- 5.1 เป็นผู้พิการอายุระหว่าง 14-40 ปี
- 5.2 เป็นผู้พิการที่มีความรู้สายสามัญ ระดับ ป.6 หรือเทียบเท่า/ผ่านการทดสอบความรู้
- 5.3 เป็นผู้ที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ในกิจวัตรประจำวัน/ความพิการไม่เป็นอุปสรรคต่อการฝึกอาชีพ
- 5.4 เป็นผู้ไม่เป็นโรคติดต่อเรื้อรัง ไม่มีอาการวิกลจริต หรือติดยาเสพติดให้โทษ

6. เกณฑ์การประเมินผล

- 6.1 ผู้รับการฝึกอาชีพต้องมีระยะเวลาในการฝึกไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80
- 6.2 ผู้รับการฝึกอาชีพต้องมีคะแนนเฉลี่ยผลการสอบตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60
- 6.3 ผู้รับการฝึกอาชีพต้องผ่านการฝึกงานภายในหรือภายนอกหน่วยงาน ไม่น้อยกว่า 1 เดือน

7. การรับรองผล

- 7.1 ผู้สำเร็จการฝึกอาชีพและผ่านเกณฑ์การประเมินผล จะได้รับวุฒิปัตร์จากกรมประชาสงเคราะห์
- 7.2 ผู้สำเร็จการฝึกอาชีพจะได้รับใบแสดงผลการเรียนรู้รายวิชา (Transcript) จากศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ

8. ตารางหลักสูตรวิชาชีพ

ระยะเวลา ของหลักสูตร	ฝึกอบรมหมวดวิชา			รวม	รวม	รหัสวิชา
	วิชา พื้นฐาน	วิชาชีพ	วิชาสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต	จำนวน วิชา	จำนวน ชั่วโมง	
9 เดือน	4	10	ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อหลักสูตร	14	1,200	● ขอ. 001-ขอ. 004 ● ขอ. 201-ขอ. 410
6 เดือน	4	6	ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อหลักสูตร	10	720	● ขอ. 001-ขอ. 004 ● ขอ. 201-ขอ. 206

หมายเหตุ ฝึกงานภายในหรือภายนอกตามความเหมาะสม เป็นเวลา 1 เดือน

หลักสูตรการฝึกวิชาชีพช่างซ่อมรถจักรยานยนต์และเครื่องยนต์ขนาดเล็ก

1. หลักการ

หลักสูตรการฝึกวิชาชีพช่างซ่อมรถจักรยานยนต์และเครื่องยนต์ขนาดเล็ก เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ ได้มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพและปฏิบัติงานด้านการซ่อมและบำรุงรักษารถจักรยานยนต์และเครื่องยนต์ขนาดเล็ก ได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนเหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอาชีพแต่ละบุคคล สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ มีรายได้เลี้ยงดูตนเองและครอบครัว โดยไม่เป็นภาระของสังคมและประเทศชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อให้มีความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพช่างซ่อมรถจักรยานยนต์และเครื่องยนต์ขนาดเล็ก

2.2 เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพในสถานประกอบการหรืออาชีพอิสระได้

2.3 เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

3. เป้าหมาย

3.1 คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพ ระยะเวลา 9 เดือน จะได้รับความรู้ มีความชำนาญด้านการซ่อมรถจักรยานยนต์ เครื่องยนต์ขนาดเล็ก และส่วนประกอบที่สำคัญของเครื่องยนต์

3.2 คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพ ระยะเวลา 6 เดือน จะได้รับความรู้และมีทักษะด้านการซ่อมรถจักรยานยนต์ และส่วนประกอบของเครื่องยนต์

4. ระยะเวลาการฝึกอาชีพ

4.1 ระยะเวลา 9 เดือน จำนวน 1,080 ชั่วโมง (ภาคทฤษฎี 430 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 650 ชั่วโมง)

4.2 ระยะเวลา 6 เดือน จำนวน 720 ชั่วโมง (ภาคทฤษฎี 300 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 420 ชั่วโมง)

5. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอาชีพ

5.1 เป็นผู้พิการอายุระหว่าง 14-40 ปี

5.2 เป็นผู้ที่มีความรู้สายสามัญ ไม่ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4

5.3 เป็นผู้ช่วยเหลือตนเองได้ในกิจวัตรประจำวัน/ความพิการไม่เป็นอุปสรรคต่อการฝึกอาชีพ

5.4 เป็นผู้ไม่เป็นโรคติดต่อเรื้อรัง ไม่มีอาการวิกลจริต หรือติดยาเสพติดให้โทษ

6. เกณฑ์การประเมินผล

- 6.1 ผู้รับการฝึกอาชีพต้องมีระยะเวลาในการฝึกไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80
- 6.2 ผู้รับการฝึกอาชีพต้องมีคะแนนเฉลี่ยผลการสอบตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60
- 6.3 ผู้รับการฝึกอาชีพต้องผ่านการฝึกงานภายในหรือภายนอกหน่วยงาน ไม่น้อยกว่า 1 เดือน

7. การรับรองผล

- 7.1 ผู้สำเร็จการฝึกอาชีพและผ่านเกณฑ์การประเมินผล จะได้รับวุฒิปัตร์จากกรมประชาสงเคราะห์
- 7.2 ผู้สำเร็จการฝึกอาชีพจะได้รับใบแสดงผลการเรียนรู้รายวิชา (Transcript) จากศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ

8. ตารางหลักสูตรวิชาชีพ

ระยะเวลา ของ หลักสูตร	ฝึกอบรมหมวดวิชา			รวม จำนวน วิชา	รวม จำนวน ชั่วโมง	รหัสวิชา
	วิชา พื้นฐาน	วิชาชีพ	วิชาสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต			
9 เดือน	3	11	ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อหลักสูตร	14	1,080	● ชย. 001-ชอ. 003 ● ชย. 201-ตส. 311
6 เดือน	3	6	ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อหลักสูตร	9	720	● ชย. 001-ชอ. 003 ● ชย. 201-ตส. 311

หมายเหตุ ฝึกงานภายในหรือภายนอกตามความเหมาะสม เป็นเวลา 1 เดือน

หลักสูตรการฝึกวิชาชีพช่างเชื่อมโลหะ

1. หลักการ

หลักสูตรการฝึกวิชาชีพช่างเชื่อมโลหะ เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ ได้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในวิชาชีพและปฏิบัติงานด้านช่างเชื่อมโลหะ ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน ตลอดจนเหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกวิชาชีพแต่ละบุคคล สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ มีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัวโดยไม่เป็นภาระของสังคมและประเทศชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้มีความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพช่างเชื่อมโลหะ
- 2.2 เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพในสถานประกอบการหรืออาชีพอิสระได้
- 2.3 เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

3. เป้าหมาย

- 3.1 วิชาชีพช่างเชื่อมโลหะ
  - 3.1.1 คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพ ระยะเวลา 9 เดือน จะได้รับความรู้ มีความชำนาญด้านการเชื่อมโลหะ การเชื่อมแก๊ส และการทำประตูลูกกรงหน้าต่าง
  - 3.1.2 คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพ ระยะเวลา 6 เดือน จะได้รับความรู้ มีทักษะด้านการเชื่อมโลหะ และการตัดโลหะด้วยแก๊ส
- 3.2 วิชาชีพช่างทำมุ้งลวดและเครื่องเรือนอะลูมิเนียม
  - คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพ ระยะเวลา 3 เดือน จะได้รับความรู้ มีทักษะด้านหลักการทำและติดตั้งมุ้งลวดและเครื่องเรือนอะลูมิเนียม

4. ระยะเวลาการฝึกอาชีพ

- 4.1 วิชาชีพช่างเชื่อมโลหะ
  - 4.1.1 ระยะเวลา 9 เดือน จำนวน 1,080 ชั่วโมง (ภาคทฤษฎี 220 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 860 ชั่วโมง)
  - 4.1.2 ระยะเวลา 6 เดือน จำนวน 720 ชั่วโมง (ภาคทฤษฎี 190 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 530 ชั่วโมง)
- 4.2 วิชาชีพช่างทำมุ้งลวดและเครื่องเรือนอะลูมิเนียม
  - ระยะเวลา 3 เดือน จำนวน 360 ชั่วโมง (ภาคทฤษฎี 170 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 190 ชั่วโมง)

5. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอาชีพ

- 5.1 เป็นผู้พิการอายุระหว่าง 14-40 ปี
- 5.2 เป็นผู้พิการที่มีความรู้สายสามัญ ไม่ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4
- 5.3 เป็นผู้ช่วยเหลือตนเองได้ในกิจวัตรประจำวัน/ความพิการไม่เป็นอุปสรรคต่อการฝึกอาชีพ
- 5.4 เป็นผู้ไม่เป็นโรคติดต่อเรื้อรัง ไม่มีอาการวิกฤตจิต หรือติดยาเสพติดให้โทษ

6. เกณฑ์การประเมินผล

- 6.1 ผู้รับการฝึกอาชีพต้องมีระยะเวลาในการฝึกไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80
- 6.2 ผู้รับการฝึกอาชีพต้องมีคะแนนเฉลี่ยผลการสอบตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60
- 6.3 ผู้รับการฝึกอาชีพต้องผ่านการฝึกงานภายในหรือภายนอกหน่วยงาน ไม่น้อยกว่า 1 เดือน

7. การรับรองผล

- 7.1 ผู้สำเร็จการฝึกอาชีพและผ่านเกณฑ์การประเมินผล จะได้รับวุฒิบัตรจากกรมประชาสัมพันธ์
- 7.2 ผู้สำเร็จการฝึกอาชีพจะได้รับใบแสดงผลการเรียนรู้รายวิชา (Transcript) จากศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ

8. ตารางหลักสูตรวิชาชีพ

ระยะเวลา ของ หลักสูตร	ฝึกอบรมหมวดวิชา			รวม จำนวน วิชา	รวม จำนวน ชั่วโมง	รหัสวิชา
	วิชา พื้นฐาน	วิชาชีพ	วิชาสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต			
สาขาช่างเชื่อมโลหะ						
9 เดือน	3	14	ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อหลักสูตร	17	1,080	● ชช.ล 001-ชช.ล 003 ● ชช.ล 201-ชช.ล 314
6 เดือน	3	10	ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อหลักสูตร	13	720	● ชช.ล 001-ชช.ล 004 ● ชช.ล 201-ชช.ล 210
สาขาช่างทำมุ้งลวดและเครื่องเรือนอะลูมิเนียม						
6 เดือน	3	6	ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อหลักสูตร	9	360	● ชช.ม 001-ชช.ม 003 ● ชช.ม 101-ชช.ม 106

หมายเหตุ ฝึกงานภายในหรือภายนอกตามความเหมาะสม เป็นเวลา 1 เดือน

หลักสูตรการฝึกวิชาชีพคอมพิวเตอร์

1. หลักการ

หลักสูตรการฝึกวิชาชีพคอมพิวเตอร์ เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ ได้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในวิชาชีพและปฏิบัติงานด้านวิทยาการและเทคโนโลยี ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน ตลอดจนเหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกวิชาชีพแต่ละบุคคล สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ มีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัวโดยไม่เป็นภาระของสังคมและประเทศชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้มีความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพคอมพิวเตอร์
- 2.2 เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพในสถานประกอบการหรืออาชีพอิสระได้
- 2.3 เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

3. เป้าหมาย

ได้มีการจัดหลักสูตรให้กับผู้เข้ารับการฝึกอาชีพอย่างทันสมัย และเหมาะสมกับความต้องการ อีกทั้งสามารถฝึกอาชีพต่อเนื่องเพื่อเป็นการเพิ่มพูนทักษะ และความชำนาญให้มากยิ่งขึ้น ดังนี้

- 3.1 คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพ ระยะเวลา 10 เดือน จะได้รับความรู้และมีทักษะด้านการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมต่างๆ ในระบบคอมพิวเตอร์ ระบบฐานข้อมูล และมีความชำนาญในด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มากขึ้น สามารถทำงานในสถานประกอบการได้
- 3.2 คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพ ระยะเวลา 6 เดือน จะได้รับความรู้และมีทักษะด้านการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมต่างๆ ในระบบคอมพิวเตอร์ และมีความสามารถทำงานในสถานประกอบการได้

4. ระยะเวลาการฝึกอาชีพ

- 4.1 ระยะเวลา 10 เดือน จำนวน 1,200 ชั่วโมง (ภาคทฤษฎี 630 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 570 ชั่วโมง)
- 4.2 ระยะเวลา 6 เดือน จำนวน 720 ชั่วโมง (ภาคทฤษฎี 370 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 350 ชั่วโมง)

5. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอาชีพ

- 5.1 เป็นผู้พิการอายุระหว่าง 15-35 ปี
- 5.2 เป็นผู้พิการที่มีความรู้สายสามัญ ไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า/ผ่านการทดสอบความรู้
- 5.3 เป็นผู้ช่วยเหลือตนเองได้ในกิจวัตรประจำวัน/ความพิการไม่เป็นอุปสรรคต่อการฝึกอาชีพ
- 5.4 เป็นผู้ไม่เป็นโรคติดต่อเรื้อรัง ไม่มีอาการวิกลจริต หรือติดยาเสพติดให้โทษ

6. เกณฑ์การประเมินผล

- 6.1 ผู้รับการฝึกอาชีพต้องมีระยะเวลาในการฝึกไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80
- 6.2 ผู้รับการฝึกอาชีพต้องมีคะแนนเฉลี่ยผลการสอบตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60
- 6.3 ผู้รับการฝึกอาชีพต้องผ่านการฝึกงานภายในหรือภายนอกหน่วยงาน ไม่น้อยกว่า 1 เดือน

7. การรับรองผล

- 7.1 ผู้สำเร็จการฝึกอาชีพและผ่านเกณฑ์การประเมินผล จะได้รับวุฒิปัตร์จากกรมประชาสัมพันธ์
- 7.2 ผู้สำเร็จการฝึกอาชีพจะได้รับใบแสดงผลการเรียนรู้รายวิชา (Transcript) จากศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ

8. ตารางหลักสูตรวิชาชีพ

ระยะเวลา ของ หลักสูตร	ฝึกอบรมหมวดวิชา			รวม จำนวน วิชา	รวม จำนวน ชั่วโมง	รหัสวิชา
	วิชา พื้นฐาน	วิชาชีพ	วิชาสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต			
10 เดือน	8	10	ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อหลักสูตร	18	1,200	● คพ. 001-คพ. 008 ● คพ. 209-คพ. 418
6 เดือน	2	9	ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อหลักสูตร	11	720	● คพ. 004-คพ. 006 ● คพ. 209-คพ. 217

หมายเหตุ ฝึกงานภายในหรือภายนอกตามความเหมาะสม เป็นเวลา 1 เดือน

หลักสูตรการฝึกวิชาชีพช่างตัดเย็บเสื้อผ้าและการใช้จักรอุตสาหกรรม

1. หลักการ

หลักสูตรการฝึกวิชาชีพช่างเย็บเสื้อผ้าและการใช้จักรอุตสาหกรรม เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ ได้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในวิชาชีพและปฏิบัติงานด้านการเย็บเสื้อผ้าและการใช้จักรอุตสาหกรรม ได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน ตลอดจนเหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกวิชาชีพแต่ละบุคคล สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ มีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัวโดยไม่เป็นภาระของสังคมและประเทศชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้มีความรู้ด้านวิชาชีพการเย็บเสื้อผ้าและการใช้จักรอุตสาหกรรม
- 2.2 เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพในสถานประกอบการหรืออาชีพอิสระได้
- 2.3 เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

3. เป้าหมาย

ได้มีการจัดหลักสูตรให้กับผู้เข้ารับการฝึกอาชีพอย่างทันสมัย และเหมาะสมกับความต้องการ อีกทั้งสามารถฝึกอาชีพต่อเนื่องเพื่อเป็นการเพิ่มพูนทักษะ และความชำนาญให้มากยิ่งขึ้น ดังนี้

- 3.1 คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพ ระยะเวลา 9 เดือน จะได้รับความรู้และมีความสามารถด้านการใช้จักรอุตสาหกรรม และการตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี-บุรุษ ในระดับสูง และสามารถเปิดกิจการของตนเองได้
- 3.2 คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพ ระยะเวลา 6 เดือน จะได้รับความรู้และมีความสามารถด้านการใช้จักรอุตสาหกรรม และการตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี-บุรุษ ในระดับปานกลาง
- 3.3 คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพ ระยะเวลา 3 เดือน จะได้รับความรู้และมีความสามารถด้านการใช้จักรอุตสาหกรรม และเย็บผ้าเบื้องต้น

4. ระยะเวลาการฝึกอาชีพ

- 4.1 ระยะเวลา 9 เดือน จำนวน 1,080 ชั่วโมง (ภาคทฤษฎี 170 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 910 ชั่วโมง)
- 4.2 ระยะเวลา 6 เดือน จำนวน 720 ชั่วโมง (ภาคทฤษฎี 130 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 560 ชั่วโมง)
- 4.3 ระยะเวลา 3 เดือน จำนวน 360 ชั่วโมง (ภาคทฤษฎี 60 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 300 ชั่วโมง)

5. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอาชีพ

- 5.1 เป็นผู้พิการอายุระหว่าง 14-40 ปี
- 5.2 เป็นผู้พิการที่มีความรู้สายสามัญ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า
- 5.3 เป็นผู้ช่วยเหลือตนเองได้ในกิจวัตรประจำวัน
- 5.4 เป็นผู้ไม่เป็นโรคติดต่อเรื้อรัง ไม่มีอาการวิกลจริต หรือติดยาเสพติดให้โทษ

6. เกณฑ์การประเมินผล

- 6.1 ผู้รับการฝึกอาชีพต้องมีระยะเวลาในการฝึกไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80
- 6.2 ผู้รับการฝึกอาชีพต้องมีคะแนนเฉลี่ยผลทดสอบตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60
- 6.3 ผู้รับการฝึกอาชีพต้องผ่านการฝึกงานภายในหรือภายนอกหน่วยงาน ไม่น้อยกว่า 1 เดือน

7. การรับรองผล

- 7.1 ผู้สำเร็จการฝึกอาชีพและผ่านเกณฑ์การประเมินผล จะได้รับวุฒิบัตรจากกรมประชาสงเคราะห์
- 7.2 ผู้สำเร็จการฝึกอาชีพจะได้รับใบแสดงผลการเรียนรู้รายวิชา (Transcript) จากศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ

8. ตารางหลักสูตรวิชาชีพ

ระยะเวลา ของ หลักสูตร	ฝึกอบรมหมวดวิชา			รวม จำนวน วิชา	รวม จำนวน ชั่วโมง	รหัสวิชา
	วิชา พื้นฐาน	วิชาชีพ	วิชาสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต			
10 เดือน	3	7	ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อหลักสูตร	20	1,080	● ตส. 001-ตส. 003 ● ตส. 101-ตส. 317
6 เดือน	3	11	ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อหลักสูตร	13	720	● ตส. 001-ตส. 003 ● ตส. 101-ตส. 211
3 เดือน	3	7	ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อหลักสูตร	10	360	● ตส. 001-ตส. 003 ● ตส. 101-ตส. 107

หมายเหตุ ฝึกงานภายในหรือภายนอกตามความเหมาะสม เป็นเวลา 1 เดือน

หลักสูตรการฝึกวิชาชีพศิลปหัตถกรรม

1. หลักการ

หลักสูตรการฝึกวิชาชีพศิลปหัตถกรรม เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพในศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ ได้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในวิชาชีพและปฏิบัติงานด้านศิลปหัตถกรรม ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน ตลอดจนเหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกวิชาชีพแต่ละบุคคล สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ มีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัวโดยไม่เป็นภาระของสังคมและประเทศชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้มีความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพศิลปหัตถกรรม
- 2.2 เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพในสถานประกอบการหรืออาชีพอิสระได้
- 2.3 เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

3. เป้าหมาย

- 3.1 วิชาชีพการทำเครื่องถมและการสลักคุณ
  - คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพ ระยะเวลา 9 เดือน จะได้รับความรู้มีความชำนาญด้านการทำเครื่องถมและการสลักคุณ
- 3.2 วิชาชีพการเขียนภาพ
  - 3.2.1 คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพ ระยะเวลา 9 เดือน จะได้รับความรู้มีความชำนาญด้านการเขียนภาพเหมือน และภาพทิวทัศน์ต่างๆ
  - 3.2.2 คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพ ระยะเวลา 6 เดือน จะได้รับความรู้มีทักษะด้านการเขียนภาพทิวทัศน์
  - 3.2.3 คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพ ระยะเวลา 3 เดือน จะได้รับความรู้มีความสามารถด้านการเขียนภาพทั่วไป
- 3.3 วิชาชีพการพิมพ์ซิลด์สกรีนและการเขียนอักษรโฆษณา
  - 3.3.1 คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพ ระยะเวลา 6 เดือน จะได้รับความรู้ มีทักษะด้านการพิมพ์ซิลด์สกรีนและการเขียนอักษรโฆษณา
  - 3.3.2 คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพ ระยะเวลา 3 เดือน จะได้รับความรู้ความสามารถด้านการพิมพ์ซิลด์สกรีน
- 3.4 วิชาชีพการทำดอกไม้ประดิษฐ์
  - 3.4.1 คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพ ระยะเวลา 6 เดือน จะได้รับความรู้ มีทักษะด้านการทำดอกไม้กระดาษ-ผ้า และการทำพวงหรีด

- 3.4.2 คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพ ระยะเวลา 3 เดือน จะได้รับความรู้ความสามารถด้านการทำดอกไม้กระดาษและการทำพวงหรีด
- 3.5 วิชาชีพการทำกรอบรูปวิทยาศาสตร์ ผ้าบาติก และผ้ามัดย้อม
- คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพ ระยะเวลา 3 เดือน จะได้รับความรู้ความสามารถด้านการทำกรอบรูปวิทยาศาสตร์ ผ้าบาติกและผ้ามัดย้อม
- 3.6 วิชาชีพการถัก และจักสาน
- คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพ ระยะเวลา 3 เดือน จะได้รับความรู้ความชำนาญด้านการถักและจักสาน
- 3.7 วิชาชีพการทำผลิตภัณฑ์จากกะลามะพร้าว และไม้
- คนพิการที่เข้ารับการฝึกอาชีพ ระยะเวลา 3 เดือน จะได้รับความรู้ความสามารถด้านการทำผลิตภัณฑ์จากกะลามะพร้าว และไม้

4. ระยะเวลาการฝึกอาชีพ

- 4.1 วิชาชีพการทำเครื่องถมและการสลักคุณ
- ระยะเวลา 9 เดือน จำนวน 1,080 ชั่วโมง (ภาคทฤษฎี 150 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 710 ชั่วโมง)
- 4.2 วิชาชีพการเขียนภาพ
- 4.2.1 ระยะเวลา 9 เดือน จำนวน 1,080 ชั่วโมง (ภาคทฤษฎี 70 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 1,070 ชั่วโมง)
- 4.2.2 ระยะเวลา 6 เดือน จำนวน 720 ชั่วโมง (ภาคทฤษฎี 50 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 670 ชั่วโมง)
- 4.2.3 ระยะเวลา 3 เดือน จำนวน 360 ชั่วโมง (ภาคทฤษฎี 20 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 340 ชั่วโมง)
- 4.3 วิชาชีพการพิมพ์ซิลด์สกรีนและการเขียนอักษรโฆษณา
- 4.3.1 ระยะเวลา 6 เดือน จำนวน 720 ชั่วโมง (ภาคทฤษฎี 60 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 660 ชั่วโมง)
- 4.3.2 ระยะเวลา 3 เดือน จำนวน 360 ชั่วโมง (ภาคทฤษฎี 20 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 340 ชั่วโมง)
- 4.4 วิชาชีพการทำดอกไม้ประดิษฐ์
- 4.4.1 ระยะเวลา 6 เดือน จำนวน 720 ชั่วโมง (ภาคทฤษฎี 40 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 680 ชั่วโมง)
- 4.4.2 ระยะเวลา 3 เดือน จำนวน 360 ชั่วโมง (ภาคทฤษฎี 20 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 340 ชั่วโมง)

- 4.5 วิชาชีพการทำรอบรูปวิทยาศาสตร์ ผ้าบาติก และผ้ามัดย้อม
  - ระยะเวลา 3 เดือน จำนวน 360 ชั่วโมง (ภาคทฤษฎี 80 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 280 ชั่วโมง)
- 4.6 วิชาชีพการถัก และจักสาน
  - ระยะเวลา 3 เดือน จำนวน 360 ชั่วโมง (ภาคทฤษฎี 80 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 280 ชั่วโมง)
- 4.7 วิชาชีพการทำผลิตภัณฑ์จากกะลามะพร้าวและไม้
  - ระยะเวลา 3 เดือน จำนวน 360 ชั่วโมง (ภาคทฤษฎี 60 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 300 ชั่วโมง)

5. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอาชีพ

- 5.1 เป็นผู้พิการอายุระหว่าง 14-40 ปี ทั้งชายและหญิง
- 5.2 เป็นผู้ที่สามารถอ่านออก-เขียนได้ และมีมือสองข้างไม่อ่อนแรง
- 5.3 เป็นผู้ช่วยเหลือตนเองได้ในกิจวัตรประจำวัน
- 5.4 เป็นผู้ไม่เป็นโรคติดต่อเรื้อรัง ไม่มีอาการวิกลจริต หรือติดยาเสพติดให้โทษ

6. เกณฑ์การประเมินผล

- 6.1 ผู้รับการฝึกอาชีพต้องมีระยะเวลาในการฝึกไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80
- 6.2 ผู้รับการฝึกอาชีพต้องมีคะแนนเฉลี่ยผลการสอบตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60
- 6.3 ผู้รับการฝึกอาชีพต้องผ่านการฝึกงานภายในหรือภายนอกหน่วยงาน ไม่น้อยกว่า 1 เดือน

7. การรับรองผล

- 7.1 ผู้สำเร็จการฝึกอาชีพและผ่านเกณฑ์การประเมินผล จะได้รับวุฒิบัตรจากกรมประชาสัมพันธ์
- 7.2 ผู้สำเร็จการฝึกอาชีพจะได้รับใบแสดงผลการเรียนรู้รายวิชา (Transcript) จากศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ

8. ตารางหลักสูตรวิชาชีพ

ระยะเวลา ของ หลักสูตร	ฝึกอบรมหมวดวิชา			รวม จำนวน วิชา	รวม จำนวน ชั่วโมง	รหัสวิชา
	วิชา พื้นฐาน	วิชาชีพ	วิชาสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต			
วิชาชีพการทำเครื่องถมและการสลักตุน						
9 เดือน	2	4	ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อหลักสูตร	6	1,080	● ศป.ถ 001-ศป.ถ 002 ● ศป.ถ 301-ศป.ถ 304
วิชาชีพการเขียนภาพ						
9 เดือน	2	4	ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อหลักสูตร	6	1,080	● ศป.ข 001-ศป.ข 002 ● ศป.ข 101-ศป.ข 304
6 เดือน	2	3	ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อหลักสูตร	5	720	● ศป.ข 001-ศป.ข 002 ● ศป.ข 101-ศป.ข 203
3 เดือน	2	2	ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อหลักสูตร	4	360	● ศป.ข 001-ศป.ข 002 ● ศป.ข 101-ศป.ข 102
วิชาชีพการพิมพ์ซิลด์สกรีนและการเขียนอักษรโฆษณา						
6 เดือน	2	3	ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อหลักสูตร	5	720	● ศป.พ 001-ศป.พ 002 ● ศป.พ 101-ศป.พ 203
3 เดือน	2	2	ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อหลักสูตร	4	360	● ศป.พ 001-ศป.พ 002 ● ศป.พ 101-ศป.พ 102
วิชาชีพการทำดอกไม้ประดิษฐ์						
6 เดือน	2	6	ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อหลักสูตร	8	720	● ศป.ด 001-ศป.ด 002 ● ศป.ด 101-ศป.ด 206
3 เดือน	2	3	ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อหลักสูตร	5	360	● ศป.ด 001-ศป.ด 002 ● ศป.ด 101-ศป.ด 103
วิชาชีพการทำผลิตภัณฑ์จากกะลามะพร้าว และไม้						
3 เดือน	2	2	ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อหลักสูตร	4	360	● ศป.ก 001-ศป.ก 002 ● ศป.ก 101-ศป.ก 102
วิชาชีพการถักและจักสาน						
3 เดือน	2	6	ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อหลักสูตร	8	360	● ศป.ด 001-ศป.ด 002 ● ศป.ด 101-ศป.ด 103
วิชาชีพการทำกรอบรูปวิทยาศาสตร์ ผ้าบาติก และผ้ามัดย้อม						
3 เดือน	2	6	ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อหลักสูตร	8	360	● ศป.ด 001-ศป.ด 002 ● ศป.ด 101-ศป.ด 103

ภาคผนวก ญ

หลักสูตรวิชาชีพในศูนย์ฝึกอาชีพ สังกัดองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก
กระทรวงกลาโหม

การฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น หลักสูตร “วิชาช่างวิทยุ – โทรทัศน์”

1. หน่วยดำเนินการ

แผนกฝึกอาชีพผู้พิการ ศูนย์ฝึกอาชีพ กองอาชีพ ฝ่ายอาชีพะสงเคราะห์

2. ความมุ่งหมาย

2.1 เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม รู้จักหน้าที่ วิธีใช้ และการบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย

2.2 เพื่อให้มีความสามารถตรวจสอบ และแก้ไขข้อขัดข้องเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ได้ทุกชนิด

2.3 เพื่อให้มีความรู้พื้นฐานในด้านอิเล็กทรอนิกส์ ในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม หรือนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวต่อไป

3. ระยะเวลาการฝึกอบรม

ฝึกอบรมรุ่นละ 8 เดือน (960 ชั่วโมง) ฝึกอบรมสัปดาห์ละ 5 วัน ๆ ละ 6 ชั่วโมง ระหว่าง 09.00-12.00 น. และ 13.00-16.00 น.

4. สถานที่ฝึกอบรม

แผนกอาชีพผู้พิการ ศูนย์ฝึกอาชีพ กองอาชีพ ฝ่ายอาชีพะสงเคราะห์ (บริเวณโรงพยาบาลทหารผ่านศึก ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงสามเสนไทย เขตพญาไทย กทม.)

5. โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็นรายวิชาดังนี้.-

5.1 วิชาช่างวิทยุเบื้องต้น หลักสูตร 2 เดือน (240 ชั่วโมง)

5.2 วิชาช่างเครื่องเสียง หลักสูตร 2 เดือน (240 ชั่วโมง)

5.3 วิชาช่างโทรทัศน์ หลักสูตร 2 เดือน (240 ชั่วโมง)

5.4 วิชาช่างวีดีโอ หลักสูตร 2 เดือน (240 ชั่วโมง)

ในชั้นแรก ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนจะต้องเรียนวิชาช่างวิทยุเบื้องต้น เพื่อให้มีความรู้พื้นฐานในการเลือกเรียนวิชาช่างเครื่องเสียง หรือวิชาช่างโทรทัศน์ต่อไป ส่วนวิชาช่างวีดีโอ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องเรียนและสอบได้วิชาช่างโทรทัศน์เสียก่อน

6. คุณสมบัติผู้เข้ารับการอบรม

- 6.1 เป็นทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึกและทหารนอกประจำการ
- 6.2 ครอบครัวทหารผ่านศึก (บุตร) มีอายุระหว่าง 15-27 ปี
- 6.3 มีความรู้ไม่ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษา
- 6.4 มีร่างกายไม่ขัดต่อการฝึกอบรมและไม่เป็นโรคที่สังคมรังเกียจ

7. แผนการฝึกอบรมและจำนวนที่รับ

ฝึกอบรมปีละ 3 รุ่นๆ ละ 15 คน รวมปีละ 45 คน

8. งบประมาณในการฝึกอบรม

รายละเอียดตาม ผนวก ค.

9. การประเมินผล

9.1 ผู้เข้ารับการอบรม จะต้องใช้เวลาเข้ารับการอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 จึงจะมีสิทธิสอบและวัดผลตามเกณฑ์

9.2 จะทำการสอบภาคทฤษฎีและปฏิบัติทุกรายวิชาที่จบ เกณฑ์การตัดสินร้อยละ 60

10.การรับใบสำคัญ

ผู้ที่เรียนจนจบแต่ละรายวิชา (ตามขั้นตอนการเรียนในโครงสร้างของหลักสูตร) และผ่านเกณฑ์การตัดสินร้อยละ 60 จะออกใบสำคัญให้ภายหลังประกาศผลแล้ว 2 สัปดาห์

ภาคผนวก ฎ

หลักสูตรวิชาชีพในโรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัทยา
สังกัดคริสตจักรนิกายโรมันคาทอลิก

โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัทยา

หลักสูตรการพัฒนาระบบสารสนเทศ

Information System Development

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

จัดการเรียนการสอนวิชาชีพนักพัฒนาระบบสารสนเทศให้ผู้ฝึกการที่พอจะมีโอกาสทางการศึกษา แต่ยังไม่สามารถประกอบอาชีพได้ มีพื้นฐานความรู้ระดับมัธยมต้น หรือ ม.3 ให้เป็นผู้มีความรู้ความชำนาญด้านการพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสาร หรือสารสนเทศ ทั้งในด้านการจัดการตัวข้อมูลข่าวสารระดับต่างๆ และการพัฒนาระบบที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดทำ การนำเสนอ การเก็บรวบรวม การจัดระบบค้นหา โดยการใช้ระบบคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือจัดทำ หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรที่พัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในการใช้คอมพิวเตอร์ในระดับผู้เขียนโปรแกรม ผู้บริหารระบบเครือข่ายและอินเทอร์เน็ต ผู้ที่เรียนสำเร็จสามารถดังนี้

1. สามารถออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศให้กับหน่วยงานต่างๆ
2. สามารถเขียนโปรแกรม เพื่อตอบสนองงานสารสนเทศด้านต่างๆ ขององค์กร ทั้งโปรแกรมทั่วไป โปรแกรมบนระบบเครือข่ายและอินเทอร์เน็ต
3. สามารถบริหารจัดการระบบเครือข่าย และอินเทอร์เน็ต
4. เป็นผู้มีความรู้คุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพ

ลักษณะอาชีพ

1. นักพัฒนาระบบสารสนเทศ
2. นักเขียนโปรแกรม
3. นักออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์
4. ผู้ดูแลระบบเครือข่ายและอินเทอร์เน็ต

คุณสมบัติของผู้สมัครเรียน

1. มัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า เป็นอย่างต่ำ
2. อายุ 17 ปีบริบูรณ์ถึง 35 ปี
3. นักเรียนทุกคนต้องผ่านการสอบคัดเลือกตามกติกาของโรงเรียน

เกณฑ์การจบการศึกษา

1. การประเมินผ่านในแต่ละภาคเรียน นักเรียนจะต้องได้คะแนนในแต่ละวิชาไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 และได้คะแนนรวมเฉลี่ยทุกวิชาไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 (หากไม่ได้ตามเกณฑ์นี้จะต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการ)
2. นักเรียนต้องผ่านการประเมินในภาคเรียนแต่ละภาคจนครบทุกภาคเรียน

ลักษณะอาชีพ

■ ระยะเวลาเรียน

ระยะเวลาเรียน 2 ปี โดยแบ่งเป็น 4 ภาคเรียนๆ ละ 6 เดือน (เรียน 4 เดือนหยุดเทอม 1 เดือน)

■ การใช้เวลาเรียนในโรงเรียน

1. จันทร์ ถึง ศุกร์ เวลา 8.20-16.40 น. 8 คาบๆ ละ 50 นาที
2. วันเสาร์เวลา 8.20-12.00 น. เรียนวิชาชีพ
13.00-16.40 น. เรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) ส่วนนักเรียนที่จบ ม.ปลายแล้ว ไม่ได้เรียน กศน. ต้องเข้ากิจกรรมชมรม
3. ศึกษาด้วยตนเอง 20.00-21.00 น. และสามารถใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ได้จนถึงเวลา 23.00 น. ทุกวัน
4. ประเมินผลการเรียน 2 ครั้ง (กลางภาคและปลายภาค)

วิชาที่เรียนในหลักสูตร

พัฒนาระบบสารสนเทศ 1

ลำดับ	รหัส	วิชา	คาบ ต่อสัปดาห์	ตลอดหลักสูตร	
				คาบเรียน	ชั่วโมง
1	IT 101	การใช้สารสนเทศเพื่องานบริหาร	12	216	180
2	IT 102	เทคนิคการนำเสนอสารสนเทศ	8	144	120
3	CS 101	การเขียนโปรแกรมโครงสร้าง	10	180	150
4	CS 102	การติดตั้งและแก้ไขปัญหาการใช้งานคอมพิวเตอร์	8	144	120
5	LS 101	ชีวิตและสังคม	1	18	15
6	EI 101	ภาษาอังกฤษ	5	90	75

พัฒนาระบบสารสนเทศ 2

ลำดับ	รหัส	วิชา	คาบ ต่อสัปดาห์	ตลอดหลักสูตร	
				คาบเรียน	ชั่วโมง
1	IT 201	การใช้สารสนเทศเพื่องานบริหาร	12	216	180
2	IT 202	เทคนิคการนำเสนอสารสนเทศ	8	144	120
3	CS 201	การเขียนโปรแกรมโครงสร้าง	10	180	150
4	CS 202	การติดตั้งและแก้ไขปัญหาการใช้งานคอมพิวเตอร์	8	144	120
5	LS 201	ชีวิตและสังคม	1	18	15
6	EI 201	ภาษาอังกฤษ	5	90	75

พัฒนาระบบสารสนเทศ 3

ลำดับ	รหัส	วิชา	คาบ ต่อสัปดาห์	ตลอดหลักสูตร	
				คาบเรียน	ชั่วโมง
1	CS 301	การเขียนโปรแกรมบนระบบวินโดว์ 1	15	252	210
2	NW 302	การติดตั้งระบบเครือข่าย	10	180	150
3	CS 301	การพัฒนาระบบฐานข้อมูล	6	108	90
4	IT 302	การพัฒนาระบบสารสนเทศ	8	144	120
5	LS 301	ชีวิตและสังคม	1	18	15
6	EI 301	ภาษาอังกฤษ	5	90	75

พัฒนาระบบสารสนเทศ 3

ลำดับ	รหัส	วิชา	คาบ ต่อสัปดาห์	ตลอดหลักสูตร	
				คาบเรียน	ชั่วโมง
1	CS 401	การเขียนโปรแกรมบนระบบวินโดว์ 2	10	180	150
2	CS 402	เทคนิคการเขียนโปรแกรมบนระบบ เครือข่าย	8	144	120
3	NW 401	ระบบความปลอดภัยและเทคนิคการ ติดตั้งระบบเครือข่าย	10	180	150
4	CS 402	โครงงานระบบสารสนเทศเพื่อสังคม	10	180	150
5	LS 401	ชีวิตและสังคม	1	18	15
6	EI 401	ภาษาอังกฤษ	5	90	75

**Redemptorist Vocational School
For the Disabled**

**Curriculum
Computer and Business Management
English Program**

Objectives of the Program

The program aims to equip students with necessary work skills with the emphasis of English, computer, and administration. Upon completion, the students should be able to:

1. Have a good understanding of oral speech and become fluent in speaking, reading and writing for their everyday life.
2. Have firm foundations of computer programs and be able to apply it in work.
3. Have firm foundations in administration, management and office procedures.
4. Translate written text from English into Thai and vice versa.
5. Use Internet efficiently for their work and development of their career paths.
6. Have their self-development strategy in their work and life.
7. Possess professional and personal ethics for work and life.

Jobs they are geared towards:

1. Administrative Officers
2. Secretaries
3. Receptionists
4. Operators and Front Desk Officers
5. Translators
6. Computer Operators
7. Service Persons
8. Self-Employed Business Persons

Prerequisites

1. Secondary School Year 3 graduates
2. Age between 17–35
3. Pass of the Entrance Test and the Screening Interview

Graduation Qualification

1. Students must show a pass grade (50%) in every subject and an average grade point of 60%
2. Students' performance is evaluated every semester.

Coursework

- Total Time of the Program : There are complete 2 years of course work.
- Daily Time Management
  1. Class attendance from Monday to Friday from 8:20 a.m. – 4:40 p.m.
(A class of 50 minutes)
  2. Class attendance on Saturday from 8:20 a.m. – 12:00 noon.
  3. Class attendance for those who enroll in Non-Formal Education program to obtain the government certificate for Secondary School (Year 3–6)
  4. Self-study between 8:00 – 9:00 p.m.
  5. Job Training
- Details of duty are arranged by the proprietors of the workplaces for 1 month
- Report of the training to Head of the Department

Subjects

CBE Term 1

No	Code	Subjects	Periods Per Week	Semester	
				Periods	Hours
1	IE 101	Keyboard Skills	13	234	195
2	EN 101	English Fundamentals - Listening & Speaking - Reading & Writing - Grammar	30	540	450
3	LE 101	Life & Society	1	18	15

CBE Term 2

No	Code	Subjects	Periods Per Week	Semester	
				Periods	Hours
1	IE 201	Information Management	13	234	195
2	ME 201	Office Management	10	180	150
3	EN 201	Intermediate English - Listening & Speaking - Reading & Writing - Grammar	20	360	300
4	LE 201	Life & Society	1	18	15

CBE Term 3

No	Code	Subjects	Periods Per Week	Semester	
				Periods	Hours
1	IE 301	Information Management Skills	14	252	210
2	IE 302	Computer Installation and Trouble Shooting	8	144	120
3	EN 302	Business English	8	144	120
4	EN 301	Advanced English - Listening & Speaking - Reading & Writing - Grammar	13	234	195
5	LE 301	Life & Society	1	18	15

CBE Term 4

No	Code	Subjects	Periods Per Week	Semester	
				Periods	Hours
1	IE 401	Information Presentation Techniques	20	360	300
2	ME 401	Introduction to Business	10	180	150
3	ME 402	Principles of Accounting	10	180	150
4	EN 401	English Composition	3	54	45
5	LE 401	Life & Society	1	18	15

หลักสูตร เล้าแก่ 2547

Self-employed Management for Electronics Graduates (SME)

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

จัดการเรียนการสอนวิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ ให้ผู้ฝึกงานที่ขาดโอกาสทางการศึกษา และมีพื้นฐานความรู้น้อย ให้เป็นผู้ที่ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีความรู้ความชำนาญใน ด้านวิชาชีพอิเล็กทรอนิกส์ ในระดับที่สามารถดำเนินกิจการของตนเองได้ เป็นผู้มีความรู้ จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ รวมทั้งทัศนคติที่ดีต่อชุมชนและสังคม ผู้ที่เรียนสำเร็จ สามารถประกอบอาชีพต่างๆ ได้ดังนี้

1. สามารถซ่อมแก้ไขเครื่องไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เช่น เครื่องไฟฟ้าประจำบ้าน วิทยุ เครื่องเสียงมินิคอมโป โทรทัศน์ วีซีดี ดีวีดี และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ ได้
2. สามารถซ่อมแก้ไขปัญหา ติดตั้งอุปกรณ์ต่อพ่วง และติดตั้งโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้
3. สามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ประเภทจัดการงานสำนักงานทั่วไปได้
4. สามารถใช้อินเตอร์เน็ตในการสื่อสาร และสืบค้นข้อมูลได้
5. สามารถพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าในอาชีพยิ่งขึ้นต่อไปได้
6. มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข

ลักษณะอาชีพที่ทำได้

1. ช่างซ่อมประจำศูนย์บริการซ่อมเครื่องอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์
2. เจ้าของกิจการร้านอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์
3. พนักงาน ช่างเทคนิคในโรงงานอุตสาหกรรม
4. พนักงาน ช่างเทคนิค ช่างซ่อมบำรุงในสถานบริการ เช่น โรงแรม โรงพยาบาล

คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเรียน

1. ประถมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่าเป็นอย่างต่ำ
2. อายุ 17 ปีบริบูรณ์ ถึง 35 ปี
3. นักเรียนทุกคนต้องผ่านการสอบคัดเลือกตามกติกาของโรงเรียน

เกณฑ์การจบการศึกษา

1. การประเมินผ่านในแต่ละภาคเรียน นักเรียนจะต้องได้คะแนนในแต่ละวิชาไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 และได้คะแนนรวมเฉลี่ยทุกวิชาไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 (หากไม่ได้ตามเกณฑ์นี้จะต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการ)
2. นักเรียนต้องผ่านการประเมินในภาคเรียนแต่ละภาคจนครบทุกภาคเรียน

วิชาที่เรียนในหลักสูตร

เข้าแก่ภาคเรียนที่ 1

ลำดับ	รหัส	วิชา	คาบ/สัปดาห์	คาบ/หลักสูตร	ช.ม./หลักสูตร
1	ES 101	ทฤษฎีไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	40	720	600
2	LO 101	ชีวิตและสังคม	1	18	15
3	EE 101	ภาษาอังกฤษ	3	54	45

เข้าแก่ภาคเรียนที่ 2

ลำดับ	รหัส	วิชา	คาบ/สัปดาห์	คาบ/หลักสูตร	ช.ม./หลักสูตร
1	ES 201	การซ่อมเครื่องรับโทรทัศน์	13	234	195
2	ES 202	การซ่อมมินิคอมโป	12	216	180
3	ES 203	การซ่อมคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	10	180	150
4	IO 111	การจัดหาสารสนเทศเบื้องต้น	5	90	75
5	LO 201	ชีวิตและสังคม	1	18	15
6	EE 201	ภาษาอังกฤษ	3	54	45

เค้าแก่ภาคเรียนที่ 3

ลำดับ	รหัส	วิชา	คาบ/สัปดาห์	คาบ/หลักสูตร	ช.ม./หลักสูตร
1	ES 301	การซ่อมเครื่องรับโทรทัศน์ ชั้นสูง	13	234	195
2	ES 302	การซ่อมมินิคอมโปชั้นสูง	12	216	180
3	ES 303	การซ่อมโทรศัพท์มือถือ และอื่น ๆ	10	180	150
4	ES 304	การบริหารกิจการ	5	90	75
5	LO 301	ชีวิตและสังคม	1	18	15
6	EE 301	ภาษาอังกฤษ	3	54	45

เค้าแก่ภาคเรียนที่ 4

ลำดับ	รหัส	วิชา	คาบ/สัปดาห์	คาบ/หลักสูตร	ช.ม./หลักสูตร
1	EE 201	ฝึกภาคปฏิบัติ	48	864	720

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล	นายธนายุส ธนिति
วัน เดือน ปี เกิด	16 กันยายน 2513
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี ศึกษาศาสตรบัณฑิต (จิตวิทยาและการแนะแนว) มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2535 ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต (การจัดการทั่วไป) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2537 ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ประชากรศึกษา) มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2542
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ ระดับ 7
สถานที่ทำงาน	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170
ทุนการศึกษา	ทุนสนับสนุนงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์